

VESTNIK

Slovo od dr. Frana Zwittra

V triinosemdesetem letu je 14. aprila v Ljubljani umrl akademik prof. dr. Fran Zwitter, zaslužni profesor zgodovine in častni doktor Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Dr. Fran Zwitter je velik del svojega znanstvenega dela namenil tudi slovenski narodnostni skupnosti na Koroškem. O zaslugah pokojnega je na žalni seji Ljubljanske univerze preteklo soboto spregovoril dr. Marjan Sturm.

Poudaril je, da je s svojimi študijami dal koroškim Slovencem konkretne napotke na narodnostnem, kulturnem in gospodarskem področju. Na pogrebu v Beli cerkvi na Dolenskem pa je pokojniku zapela tudi pevska skupina iz Šentprimoža.

Dr. Fran Zwitter se je rodil 24. oktobra v Beli cerkvi. Na ljubljanski univerzi je leta 1928 diplomiral, leto kasneje pa doktoriral iz zgodovine. Leta 1937 je postal docent za občo zgodovino novega veka in bil aktiven vse do upokojitve leta 1957. V letih 1952 do 1954 je bil rektor, od 1954 do 1956 pa prorektor ljubljanske univerze. Koroški Slovenci smo ga za njegovo delo odlikovali z „Drabosnjakovim priznanjem“.

Tokrat ni uspelo

Slovenski atletski klub je v četrtem kolu tekmovanja za avstrijski nogometni pokal včeraj podlegel ekipi iz Wattensa v streljanju enajstmetrovk s 3:4. Po 120-ih minutah je bil izid 1:1, SAK pa je zapravil vrsto lepih priložnosti. Več o tekmi berite na 12. strani.

Zastopnik ZSO ne bo sodeloval v parlamentarnem pododboru!

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem iz protesta do vsebine iniciativnega predloga strank za spremembo dvojezičnega šolstva, ki je skoraj identičen „koroškemu pedagoškemu modelu“, in zaradi nominiranja predsednika koroškega „Heimattendienst“ dr. Feldnerja, torej predsednika organizacije, ki je iniciator kampanje proti dvojezični šoli na Koroškem, ne bo poslala svojega

zastopnika v šolski parlamentarni pododbor!

V posebni izjavi ZSO utemeljuje svojo odločitev tudi z argumentom, da ne more pristati na vlogo, da bodo koroški Slovenci ob KHD-ju postavljeni kot drugi ekstrem. ZSO pri tem tudi opozarja na dejstvo, da je KHD – prvič v drugi republiki – postal na parlamentarni ravni enakopraven partner v manjšinskih zadevah. Nadalj-

ni argument proti udeležbi je tudi dejstvo, da je za izpolnjevanje pravic slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem pristojna zvezna vlada.

ZSO zato zahteva nujen razgovor predstavnikov koroških Slovencev z zveznim kanclerjem dr. Vranitzkim, saj je le-ta obljubil, da brez soglasja obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev ne bo sprejeta spremem-

ba šolske ureditve.

Kot smo izvedeli, pa bo Narodni svet v parlamentarnem pododboru, ki bo imel svojo sejo 28. aprila ob 13. uri na Dunaju, sodeloval.

Glede vstopa v sosvet ZSO zastopa stališče, da naj bi bila odločitev sprejeta na občnem zboru ZSO. Sklepali naj bi na podlagi obvezujočega odgovora zvezne vlade, ki zagotavlja izvedbo zahtevanih točk iz memoranduma.

PREBERITE

na strani

- 2 **Kdaj bo slovenščina upoštevana v kmetijski zbornici**
- 3 **Izjava Zveze slovenskih izseljencev**
- 4 **Tovarno Obir je treba ohraniti**
- 9 **Vigredna koncerta v Kotmari vasi in Bilčovsu**
- 5 **Diese Woche im Slovenski vestnik**
- 6 **Dr. Janko Malle postal predsednik ARGE Region-Kultur**
- 12 **Selanke: možnost za vstop v državno A-ligo**

„Odličje Svobode“ za dr. Franca Zwittra

Minuli četrtek so na letni konferenci Zveze kulturnih organizacij Slovenije podelili „Odličja Svobode“, s katerim odlikujejo zaslužne kulturne delavce. Med dobitniki tega visokega odličja so bili tudi dr. Franci Zwitter (slika zgoraj) Janko Tolmajer st. in SPD „Edinost“ iz Pliberka. Obširnejše poročamo na 9. strani.

Proces proti aktivistom je poskus kriminalizacije nasprotnikov ločevanja!

Državno tožilstvo je pred nekaj dnevi objavilo v koroških časopisih, da bodo morali dr. Mirko Messner, Lotte Weinberger in Gretl Hribernik zaradi „zasramovanja koroške himne“ pred sodišče (zanimivo, da prizadetim tega osebno doslej niti še niso sporočili).

Tajnik ZSO dr. Marjan Sturm je v razgovoru z našim listom poudaril, da pomeni ta napoved „napad na vse nasprotnike ločevanja, hkrati pa je tudi poskus oblasti, da bi kriminalizirale najaktivnejše člane komiteja za obrambo dvojezičnega šolstva na Koroškem“.

ZSO takšno ravnanje odločno zavrača in izraža svojo solidarnost z obtoženimi.

Sturm je tudi dejal: „Obtožene bomo podprli, tako pa bo mogoče tudi ob primeru teh procesov pokazati široki javnosti, kako oblasti ravnaajo z zagovorniki skupnega dvojezičnega šolstva!“

Kakor smo že poročali, nameravajo oblasti obsoditi imenovane aktiviste zaradi svojega nastopanja pri prireditvi „Nemškokoroška inkvizicija – scenski prikaz protimanjšinske politike na Koroškem“. Obsodbo zaradi „zasramovanja deželne himne“ je nenazadnje zahteval sam KHD in FP-Haider, očitno se tudi državnemu tožilstvu „mudi“ izpolniti želje znanih najhujših nasprotnikov enakopravnosti koroških Slovencev v deželi.

Kdaj bo kmetijska zbornica upoštevala slovenski jezik?

Na občnem zboru Koroške kmetijske zbornice pretekli teden v Celovcu sta zastopnika Skupnosti južnokoroških kmetov, zbornična svetnika Janko Zwitter in dipl. inž. Štefan Domej opozorila na trenutno nezadovoljivo situacijo zaradi neupoštevanja slovenskega jezika kot uradnega jezika v okviru delovanja in izobraževalne dejavnosti Koroške kmetijske zbornice.

IVAN LUKAN

Kot je Slovenski vestnik že poročal, je Skupnost južnokoroških kmetov to vprašanje prvič sprožila že na občnem zboru zbornice lansko jesen, ko je vložila prošnjo za ustrezno podporo. Med obema občnima zboroma je prišlo do tozadavnih razgovorov zborničnih svetnikov Zwitterja in Domeja s kompetentnimi funkcionarji Koroške kmetijske zbornice. Zwitter in Domej sta v tem času tudi pozvala vse v zbornici zastopane frakcije, da k temu vprašanju zavzamejo pozitivno stališče.

V intervjuju za Slovenski vestnik je dipl. inž. Domej dejal, da bodo to vprašanje obravnavali že na prihodnji seji predsedstva Koroške kmetijske zbornice. Člani predsedstva bodo morali poleg predloga o financiranju izobraževalne dejavnosti za slovenske kmetice in kmete razpravljati tudi o predlogu Skupnosti južnokoroških kmetov, v katerem ta predlaga ustanovitev posebnega delovnega odbora v okviru zbornice, ki bi se ukvarjal z vsemi vprašanji v zvezi z izobraževanjem slovenskih kmetic in kmetov na južnem Koroškem. V tem odboru naj bi sodelovali slovenski strokovnjaki, Skupnost južnokoroških kmetov, ostale frakcije ter strokovnjaki iz kmetijske zbornice.

Na vprašanje, če Skupnost južnokoroških kmetov pričakuje pozitivno rešitev teh predlogov, pa je dipl. inž. Štefan Domej odgovoril: „Važno je, da smo z našimi odločnimi zahtevami povzročili diskusijo o tem vprašanju. Mislim, da nas ne morejo popolnoma zavrniti in to predvsem zaradi dejstva, da sva dva zastopnika v najvišjem organu Koroške kmetijske zbornice in naju ne morejo kar tako obiti.“

Predsednik Deutschmann je v okviru razprave o zaključnem računu zbornice za leto 1987 zavzel tudi stališče do vprašanja slovenščine v Koroški kmetijski zbornici. Njegov odgovor je bil zanimiv vtoliko, ker je prvič – in to javno – ocenil zahtevo Skupnosti južnokoroških kmetov kot zahtevo po slovenski kmetijski zbornici na Koroškem. „S tem pa je zahtevi po lastni slovenski izobraževalni instituciji, katere član naj bi bila zbornica, priznal primerno težo.“

Letni obračun Koroške kmetijske zbornice za lansko leto je bil sprejet soglasno.

Prav tako pa je občni zbor sprejel tudi resolucijo, v kateri podpira prizadevanje Avstrije za pristop k Evropski skupnosti.

Janko Zwitter je v razpravi o tej resoluciji izjavil, da se Skupnost južnokoroških kmetov načelno izreka za tak pristop, da pa bo potrebno skleniti vrsto regionalnih pogodb. Posebno je Zwitter poudaril, da mora biti eden izmed bistvenih pogojev za tako vključitev poseben regionalni razvojni program za južnokoroško regijo, ki bi ji moral omogočiti nove gospodarske perspektive in zagotoviti uspešen razvoj tudi majhnim in srednjim kmetijam.

Obenem pa bi to moral biti tudi program, ki bi bil tesno povezan z nadaljnim gospodarskim razvojem te regije in bi s tem zagotovil tudi naselejenost in razvoj južnokoroških občin. To bi moralo veljati predvsem za obrobna območja.

Pot za doseg te ciljev je gotovo težka in povezana s številnimi ovirami, ni pa rečeno, da je – dolgoročno gledano – neprehodna.

Slovenska narodnostna skupnost na Koroškem se nahaja pred izredno važnimi odločitvami (šolstvo, vstop v sosvet itd.), ki bodo bistveno vplivali na nadaljni razvoj koroških Slovencev. V ta namen Zveza slovenskih organizacij na Koroškem sklicuje

krajevne sestanke,

na katerih bomo obravnavali sledeče točke:

- aktualna narodnopolitična vprašanja na Koroškem (šolstvo, zakon o narodnih skupinah, sosvet)
- občni zbor Zveze slovenskih organizacij
- južnokoroška gospodarska situacija

Sestanki bodo:

21. aprila ob 20. uri Celovec – Mladinski dom (Mikschallee 4)

23. aprila ob 20. uri Straža vas – Gostilna Zwitter na Vratah

Udeležite se krajevnih sestankov Zveze slovenskih organizacij na Koroškem v čim večjem številu. Vsi prisrčno vabljeni!

Obisk z daljnega severa

Pretekli teden je skupina profesorjev in študentov univerze v Tromsøu (Norveška) pod vodstvom Roberta Minicha (drugi z leve) obiskala Koroško in se seznanila s problemi koroških Slovencev. Poleg izleta v Ziljsko in Kanalsko dolino in obiska Slovenskega znanstvenega inštituta so gosti iz daljnega severa obiskali tudi uredništvo „Slovenskega vestnika“.

Slika: Pasterk

„Domus slovenica“

Številni člani slovenske kolonije na Dunaju – od zdomcev do koroških Slovencev – in posamezni zastopniki dunajskega gospodarskega in kulturnega življenja, med njimi zlasti zastopniki Avstrijske gospodarske zbornice in tudi bivši direktor dunajske Albertine dvorni svetnik Koschatzky, so se zbrali ob otvoritvi slovenske gospodarsko-kulturne ustanove v sru Dunaja z imenom „Domus slovenica“.

„Domus slovenica“, nastanjen v zavirljivem poslopju Plankengasse 4 v prvem dunajskem okraju, naj služi po besedah ravnatelja Otmarja Kotnika kot gospo-

darsko in kulturno predstavništvo SR Slovenije v avstrijski prestolnici.

Ob navzočnosti jugoslovanskega veleposlanika v Avstriji Krstića je predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc v svojih otvoritvenih stvkih še posebej poudaril sožitje med slovenskim gospodarstvom in kulturo, ki naj se odraža prav v dunajskem „Domus slovenica“, ki naj ne služi samo gospodarskim potrebam, temveč naj postane tudi dom slovenske kulture na Dunaju, kar že sedaj opravlja z razstavo sodobne slovenske grafike.

Franci Zwitter

„Pustiti živeti je premalo“

dr. FRANCI ZWITTER

Za sam naslov nakazuje, da avtor ne našteva samo zgodovinska in aktualno-politična dejstva, marveč se angažirano loteva dolžnosti po informiranju. V predgovoru poudarja, da je doslej sicer izšlo mnogo publikacij na temo aktualnih problemov manjšin v Avstriji, da pa doslej manjka obširen pregled zgodovine in trenutnih vprašanj vseh v Avstriji živečih narodnih skupnosti, pa bodisi so te zajete v Avstrijski državni pogodbi (kot Slovenci in Hrvati) ali pa ne (kot Madžari in Čehi ter Slovaki) ali pa se jim sploh odreka status „narodnih skupnosti“ (kakor Romom in Sintom – v občevalnem jeziku torej Ciganom pa tudi Židom).

V svoji knjigi Henke obravnava manjšinsko problematiko naštetih narodnih skupnosti od časa nastanka prve republike do današnjih dni. Ob tem se spušča tudi v tozadavne politične polemike, ne da bi jih osebno ovrednotil, saj so razgledanemu bralcu razumljive same zase, tudi če niso komentirane. Avtor v svoji študiji poudarja, da je manjšinski vprašanje zadeva cele Avstrije, in ga ne gre prepuščati v reševanje manjšinam samim ali pa

Kot je Slovenski vestnik poročal že v prejšnji številki, je na trgu nova publikacija o manjšinskem vprašanju v Avstriji. Njen avtor, sodelavec avstrijske radiotelevizije, Reinhold Henke je avstrijski javnosti predstavil na tiskovni konferenci v dunajski Concordii. Knjigo z naslovom „Leben lassen ist nicht genug – Minderheiten in Österreich“ (Pustiti živeti ni dovolj – manjšine v Avstriji) je izdala založba Kremayr & Scheriau.

samoooklicanim čuvarjem domovine.

Da bi bila knjiga čimbolj verodostojna in izvirna, je avtor pritegnil k sodelovanju tudi predstavnike prizadetih manjšin: od Slovencev sta sodelovala prejšnji glavni urednik našega lista Rado Janežič in dvorni svetnik dr. Valentin Inzko, Herbert Gassner je zastopal Hrvate, Ludwig Szeberényi Madžare, Franc Anton Buchal Čeha in Slovake, Erika Thurner Cigane, Žide pa Paul Grosz.

V samostojnih prispevkih razglablja o manjšinskem vprašanju mednarodni pravnik Felix Ermacora, nekdanji zunanji minister Karl Gruber, bivši kancler Bruno Kreisky ter politolog Anton Pelinka.

Pustiti živeti ne zadostuje, je bilo tudi skupno geslo avtorjev ob predstavitvi Henkejeve knjige. Felix Ermacora, mandatar avstrijske ljudske stranke, je z obžalovanjem poudaril, da se pri povprečnem Avs-

trijcu združujejo predsodki proti manjšinam z nezanimanjem za njihova vprašanja. Ugotovil je, da zgodovina zadnjih desetletij dokazuje, da v bistvu manjšinam naklonjeni dunajski centrali obeh velikih strank praviloma ne moreta uveljaviti svojih stališč napram deželnima strankinima vodstvom, kar otežkoča, če ne celo onemogoča manjšini naklonjeno in demokratično rešitev narodnostnih vprašanj.

Podobno, vendar konkretnije, se je izrazil V. Inzko, ki je še zlasti opozoril na koroško šolsko vprašanje: menil je, da Slovenci slej ko prej verjamejo obljubam kanclerja Vranitzkega, češ da ne bo prišlo do spremembe dvojezičnega šolstva brez ali proti volji koroških Slovencev. Hkrati je poudaril in razložil lojalnost koroških Slovencev do avstrijske republike.

Podobno se je izrazila tudi Erika Thurner, ki je Vranitzkijev govor 12. marca t.l. v La-

ckenbachu, kjer je bilo koncentracijsko taborišče za avstrijske Cigane, ovrednotila za poštenega, vendar je pravilno ugotovila, da morajo lepim besedam slediti dejanja.

Herbert Gassner je pozdravil odločitev Avstrijskega ustavnega sodišča v prid obveznega hrvaškega uradnega jezika v dvojezičnih gradiščanskih občinah, toda hkrati opozoril, da vse pravice, ki so jih dosegli gradiščanski Hrvati, niso kar samoumevne, ampak rezultat njihove samostojne in neprenehne borbe.

Za pozabljene manjšine v Avstriji, ki niso zajete v Avstrijski državni pogodbi, za Madžare na Gradiščanskem in za Čeha ter Slovake na Dunaju, pa je Ludwig Szeberényi našel posrečeno primero: Če se Slovenec Inzko in Hrvat Gassner v Avstriji čutita drugorazredna, kar brez dvoma drži, se čutim jaz tretjerazrednega, ker nimam niti ustavnopravnih pravic, ki bi jih lahko zahteval. Toda nočem biti kot črnc v Južni Afriki, marveč kot Južni Tirolec v Italiji, kajti tako bi bil provorazreden ali enakopraven državljan.

Knjigo „Leben lassen ist nicht genug“, dobite tudi v knjigarni „Naša knjiga“ v Paulitschgasse v Celovcu.

Seja Zveze slovenskih izseljencev

„Zahtevamo osrednji spomenik za žrtve fašizma v Celovcu!“

Na svoji seji dne 14. aprila 1988 je odbor Zveze slovenskih izseljencev sprejel naslednjo izjavo:

Zbrali smo se za obletnico dneva, ko so nacisti z množičnim izseljevanjem začeli uresničevati že davno prej pripravljene načrte za iztrebljanje koroških Slovencev. Spomnili smo se trpljenja in boja našega ljudstva v dobi nacistične strahovlade, spregovorili pa smo tudi o današnjih dogodkih in razvoju v deželi in državi v zvezi z letošnjo 50. obletnico nacistične zasedbe Avstrije.

Poudarjamo, da so bile žrtve genocidne politike nacizma predvsem manjšine in še posebej koroški Slovenci. Bivši slovenski izseljenci smo s svojim trpljenjem kakor koroški partizani s svojim oboroženim bojem bistveno prispevali k osvoboditvi domovine. Na ta prispevek se je Avstrija pri povojnih pogajanjih za državno pogodbo izrecno sklicevala in ga razlagala kot izpolnitev tozadevne zahteve iz Moskove deklaracije, da mora Avstrija tudi sama doprinesiti za svojo osvoboditev.

Zato bi bilo pričakovati, da bo Avstrija, ki se sklicuje, da je bila prva žrtev Hitlerjeve napadalne politike, dosledno izkoreninila sledove nacizma in njegove miselnosti in da se bo oddolžila žrtvam nacističnega nasilja. S tem mislimo predvsem tudi na potrebno političnomoralno poravnavo škode, ko so jo zaradi preganjanja utrpeli narodnostne manjšine, in sicer z uvedbo takih zakonskih in družbenih pogojev, da bi se lahko brez strahu za svoj nadaljnji obstoj enakopravno uveljavljale in razvijale na vseh področjih življenja.

Toda nasprotno moramo v letu, ko obhajamo 50. obletnico nacistične zasedbe, z zaskrbljenostjo ugotoviti, da je nacistična preteklost v Avstriji še vedno zelo močno zakoreninjena. Dnevno smo priče dogodkom, ki spominjajo na nepremagano preteklost in mečejo sence na ugled naše države v demokratičnem svetu. Sam zvezni predsednik Waldheim je zaradi današnjega odnosa do svoje vloge med drugo svetovno vojno čedalje huje breme in zato je razumljiva in upravičena zahteva po njegovem odstopu. Množijo se primeri odkritega neonacizma, antisemitizma, nestrpnosti napram narodnostnim skupinam in sovražstva do tujcev. Ne nazadnje pa zaskrbljuje tudi prodiranje nemškega kapitala v avstrijsko gospodarstvo ter siljenje Avstrije v Evropsko skupnost in s tem vsaj posredno povezavo z Nemčijo. Vse to opo-

zarja na podoben razvoj, ki je pred 50 leti zbrisal Avstrijo z zemljevida.

Posebno nevarno se to kaže na Koroškem, kjer se tudi v uradnih krogih vedno bolj uveljavlja kontinuiteta nemškonalne politike proti Slovincem. Na brezprimeren cinizem meji prizadevanje koroških strank, da bi prav v spominskem letu 1988 izpeljali šolsko ločevanje in s tem na narodnostno mešanem ozemlju južne Koroške namesto zblizevanja in šožitja uresničili rasiistično segregacijo, kakor so jo nekoč nacisti izvajali proti Židom. Nepreslišni so glasovi, da bi se ločevanje, potem ko bo doseženo na področju šolstva, kmalu preneslo tudi na cerkev in na druga področja ter se nadaljevalo do izrinjenja Slovencev.

Razvoj okoli tovarne „Obir“ je le najnovejši primer, kako se na Koroškem uporabljajo dvojna merila tudi v gospodarstvu. Višek nestrpnosti pa je nedvomno zahteva nemških nacionalistov, da je v Celovcu treba postaviti spomenik takoiimenovanim „odvedencem“ in da je tudi tem ljudem treba priznati „častni dar“, ki ga je avstrijski parlament ob 50. obletnici nacistične zasedbe sklenil za žrtve nacističnega nasilja in borce proti fašizmu.

Bivši slovenski izseljenci z vsvo odločnostjo protestiramo proti tej nakani, v kateri vidimo odkrito provokacijo s strani tistih krogov, ki bi hoteli rehabilitirati nacizem in njegova zločinska dejanja. Znano in dokazano je, da je bilo med takoiimenovanimi „odvedenci“ veliko organiziranih in celo ilegalnih nacistov ter posrednih in neposrednih sodelavcev pri preganjanju koroških Slovencev. Zahteva po spomeniku in nagradi za take ljudi pomeni žalitev žrtev nacizma in protifašističnih borcev ter vse demokratične javnosti. Zato pozivamo pristojne dejavnike v deželi in državi, da nedvoumno zavrnejo taka izzivanja, ki nasprotujejo protifašističnemu duhu in določilom Avstrijske državne pogodbe ter nevarno bremenijo ugled Avstrije tudi v mednarodni javnosti.

Obenem pa se bivši slovenski izseljenci pridružujemo zahtevi, da se mora Koroška z osrednjim spomenikom v deželni glavni mestu Celovcu dostojno oddolžiti vsem tistim, ki so s svojim bojem in trpljenjem doprinesli k zmagi nad nacističnim in s tem k osvoboditvi in ponovni vzpostavitvi neodvisne demokratične Avstrije.“

OBZORNİK

Sporazum podpisan!

ŽENEVA. V prisotnosti zunanjih ministrov ZDA in SZ je bil pretekli teden podpisan sporazum o Afganistanu. Umik se bo pričel 15. maja letos in bo trajal do februarja 1989.

ZRN: S tujci hudo, brez njih še huje

MARJAN SEDMAK

BONN, aprila – V Zvezni republiki Nemčiji živi 4,7 milijona tujcev, od tega 42 odstotkov zaposlenih. Delež tujcev v celotnem številu zaposlenih je leta 1973 dosegel rekordnih dvanajst odstotkov.

Ko je zahodnonemška vlada konec jeseni istega leta uvedla zaporo za zaposlovanje tujcev, je to storila v času, ko je bil trg delovne sile v ZRN zavoljo nafte in siceršnje krize prenasičen, ter z željo, da bi se odvečni delavci vrnili domov. Danes ocenjujejo, da je bil to udarec v prazno: res je sicer, da se je delež tuje delovne sile zmanjšal na okoli deset odstotkov zaposlenega prebivalstva, toda hkrati se je povečalo število njihovih družinskih članov, s tako spremenjeno sestavo pa je ta delovna sila vse manj pripravljena biti le začasna. Povprečna doba „začasnega“ bivanja v ZRN že presega deset let, v tem času se je

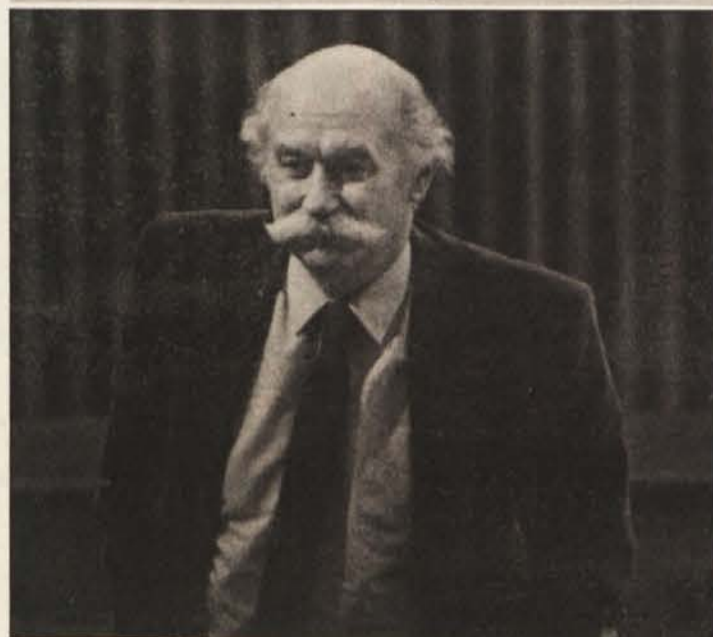
rodila že druga in celo tretja generacija zdomcev, z vsem tem pa se povečujejo tudi socialne obveznosti ZRN do „gostujočih“ delavcev in njihovih družin.

Dejstvo je, da so pri novičenju delovne sile sodelovale tudi zahodnonemške oblasti. Prvi sporazum, ki je omogočal nabiranje delavcev na tujem, je bil leta 1955 sklenjen z Italijo; v začetku šestdesetih let so sledile Španija, Grčija in Turčija ter leta 1968 tudi Jugoslavija. Bilo je predvideno, da gre za začasno delo v skladu s potrebami zahodnonemškega gospodarstva, ali drugače povedano: tuji delavci naj ostanejo dokler jih zahodnonemška industrija potrebuje, potem pa naj se vrnejo domov. Čeprav se je ta začasnost zelo podaljšala, pa bonska politika vztraja pri dveh podmehanah. Prva je, da ZRN ni „priselitvena dežela“ (kot ZDA, Kanada ali Avstralija), druga pa je že omenjena teza, da je usoda tujih delavcev odvisna od potreb gospodarstva.

Dovoljenje za delo in pa dovoljenje za bivanje sta dva tradicionalna instrumenta za uravnavanje dotoka tuje delovne sile. Te je ta hip preveč, toda že v začetku prihodnjega desetletja bo že tak majhen prirastek zahodnonemškega prebivalstva zaradi kontracepcijskih tablet doživel še en udarec. Predlog novega zakona o tujcih, ki naj bi tičal v predalu pisalne mize notranjega ministra, „ultra“ konservativca Zimmermanna, naj bi prišel v politično razpravo šele po poletnih počitnicah, vendar pa je že zdaj predmet vse ostrejših polemik. Različne ukrepe, ki zadevajo pravice tujih delavcev do bivanja v ZRN, je Zimmermann zastavil tako, da po eni strani pospešuje njihovo asimilacijo, po drugi strani pa omogočajo, da jih ZRN po potrebi brez posebnih ceremonij pošilja domov. Liberalna FDP se nadvse strinja z izhodiščem, po katerem naj bo dotok tujih delavcev v skladu s potrebami gospodarstva, vendar pa morata biti pravna varnost in enakost vseh delavcev prav tako med temeljnimi postavkami, ki jih mora po njenem mnenju vsebovati zakonodaja o tujcih. Posebej še, ker naj bi leta v predlagani obliki veljala predvsem za državljane držav, ki niso članice Evropske skupnosti.

Razhajanje med Zimmermannom (CSU) in liberalci ni nepomembno, opazovalci pa napovedujejo, da bo ravno zakon o tujcih ena izmed pomembnih točk letošnjega „poletnega teatra“, ko se med počitnicami vlade in parlamenta politiki najraje obdelujejo preko časnikov.

J. Stanovnik izvoljen!

Že več kot 600.000 podpisov!

PRAGA. Peticijo za svobodo do veroizpovedi na Češkoslovaškem je do zdaj podpisalo že več kot 600.000 ljudi. Kot je znano, je prišlo v okviru te podpisne akcije pred kratkim v Bratislavi do množične demonstracije, v katero je posegla policija. Aretiranih je bilo nekaj sto ljudi, med njimi menda tudi časnikarji iz zapadnih držav. Podpisna akcija se nadaljuje.

Janez Stanovnik (slika) je bil izvoljen za novega predsednika Predsedstva Socialistične republike Slovenije. Tako Stanovnik kot tudi novi član predsedstva dr. Janko Pleterški sta pri glasovanju dobila potrebno večino. Oba bosta razglašena za nosilca teh funkcij 6. maja letos na zasedanju vseh treh zborov republiške skupščine Slovenije.

Mandela v zaporu diplomiral iz prava?

HARARE. Iz Pretorie prihaja dokaj nenavadna vest: voditelj osvobodilnega gibanja Afriškega nacionalnega kongresa (ANC) Nelson Mandela, ki je 26 let v zaporih rasiističnega južnoafriškega režima, bo kmalu diplomirani pravnik. To je prejšnji teden sporočil njegov profesor Marinus Waitcher z univerze Južne Afrike, ki je dodal: „Mandela je bil izreden študent in zelo konsekventen!“ Nelson Mandela je bil – preden je bil obsojen na dosmrtno ječo – advokat pripravnik v Johannesburgu.

Obir je treba ohraniti – Stečaj za Magdalen?

ANDREJ MOHAR

„Tovarna celuloze v Magdalenu naj prijavi stečaj, kakor morajo to v našem gospodarskem sistemu storiti vsa podjetja, ki so v enakem položaju!“ To je zahteval direktor tovarne Obir na Rebrci dipl. inž. Feliks Wieser, potem ko sta finančni referent Erwin Frühbauer in tehnični direktor Obirja dr. Karl Heinz Haller predstavila tisku študijo o situaciji celulozne industrije na Koroškem. V študiji namreč Haller in strokovnjaki Ekono iz Finske ugotavljajo, da je imela beljaška tovarna v mesecu januarju 10 milijonov šilingov izgube.

Iz študije je tudi razvidno, da za tovarno celuloze v Magdalenu dejansko ni gospodarske rešitve. Prav tega dejstva pa deželni finančni referent Frühbauer „noče“ uvideti, saj gre predvsem za njegovo politično odgovornost. Beljaška tovarna je namreč doslej dobila že precej preko milijarde šilingov podpore, pri čemer je treba ugotoviti, da bi jo potrebovala, če bi hotela povečati svojo produkcijo na 95.000 ton celuloze na leto, najmanj še skoraj 500 milijonov.

nov. Toda Haller je ugotovil, da tudi ta količina ne bi zagotovila pozitivnega delovanja tovarne.

Tako se torej – če sledimo študiji – ponuja Magdalenu rešitev le, če bi v Beljaku postavili še papirnico, zato pa bi morali povečati proizvodnjo celuloze na minimalno 150.000 ton letno, papirnica pa bi morala proizvajati vsaj 100.000 ton papirja. Taka rešitev pa bi stala najmanj dodatnih 3,5 milijarde, v dokončni izgraditvi pa skoraj pet milijard. Poleg tega pa ni zagotovljeno, kdo bi papirnico sploh prevzel, saj dežela tega ne namerava storiti, konkretnega interesenta pa tudi Frühbauer ni mogel imenovati.

Že iz teh števil je razvidno, da stoji Frühbauerju in njegovim zagovornikom v zvezi z Magdaleno voda do grla. Socialdemokratom gre za reševanje ugleda (strankiniga in Frühbauerjevega). Pri tem skušajo celo prepotentno zanikati vsa negativna dejstva. Tako npr. za Frühbauerja na tiskovni konferenci ni bilo pomembno, da še vedno niso razčiščene lastniške razmere Magdalena (razsodišče zdaj preverja zadevo s Papstom), da

ustvarja tovarna vsak mesec višje izgube, ter da javne podpore preraščajo v astronomske številke. Obratno: Frühbauer je celo skušal napačno razlagati podatke iz študije, s tem pa potisniti Hallerja v vrste tistih, ki jim je pri srcu ukinitve tovarne na Rebrci. Tako je moral dr. Haller pri tiskovni konferenci dosti njegovih izjav popraviti, predvsem pa je poudaril, da zanj z gospodarskega vidika ni argumenta za to, da bi morali tovarno Obir ob rešitvi Magdalena zapreti. Haller je izpostavil, da ima Beljak sicer res ugodnejše prometne zveze, zato pa ima tovarna na Rebrci zagotovljen odkup celuloze – in to za daljši čas. Zato je tudi napovedal, da se bo skupno z vsemi prizadetimi v kapelski regiji boril za obstoj „svoje“ tovarne.

Tudi direktor Obirja dipl. inž. Feliks Wieser je ostro kritiziral Frühbauerjeve poskuse napačne interpretacije študije in dejal: „Poslužil se je le tistih argumentov, ki bi utegnili koristiti Magdalena. S tem pa je spravil v napačno luč tudi dr. Hallerja. Wieser pa se je izrekel tudi proti poskusom deželne vlade (Wagner in Frühbauer), da bi odgovornost za Obir zvalili

Hočejo politiki uničiti celo regijo?

na lastnike, se pravi na Slovenijo papir. „Dežela ostaja slej ko prej obvezana, da na politični ravni skrbi za enake razvojne možnosti v vseh predelih. Zato bo sklep deželne vlade o nadaljnji usodi Obirja tudi politična odločitev.“

Tudi generalna skupščina Obirjevih družabnikov je obravnavala nastalo situacijo po spremembi zakona o podpori tovarnam iz sklada vod-

nega gospodarstva. Skupščina je pooblastila vodstvo Obirja, da izdela nov načrt financiranja za rebrško tovarno, pri čemer gre predvsem za to, da bi tovarna zvišala lastni kapital za sanacijski in razvojni projekt. S tem pa se seveda politična obveznost dežele in države ne bi spremenila – da dobi Obir pomoč tudi iz javnih sredstev, bo potrebna politična odločitev.

dipl. inž. Feliks Wieser

dr. Karl Heinz Haller

Vsi prizadeti iz kapelske regije se še naprej borijo za obstoj Obirja

Simpozij o „anšlusu“ pod zornim kotom manjšin

Vodja SZI dr. A. Malle in celovski rektor dr. Hödl.

Na znanstvenem srečanju „Anšlus“ in manjšine v Avstriji – priredila sta ga Slovenski znanstveni inštitut in Inštitut za sodobno zgodovino na celovski univerzi – so predavatelji po eni strani osvetlili „anšlus“ v vseslovenskem pogledu, po drugi strani pa nakazali razlike in podobnosti usode manjšin v Avstriji. V pozdravnem govoru je rektor dr. Günther Hödl poudaril prizadevanja univerze za avstrijske narodne skupnosti. Del teh prizadevanj je tudi znanstveno srečanje, ki je posvetilo pozornost temu vidiku „anšlusa“, ki bi sicer ne prišel do izraza. Vodja SZI dr. Avgustin Malle pa je opozoril na načrtno izbrana dneva simpozija. Pred 46 leti, 14. in 15. aprila 1942 so namreč nacisti izselili najzavednejše slovenske družine.

Univ. prof. dr. Horst Seidler je s primeri iz sedanosti opozoril na nove nevarnosti nacistične rasne

teorije. Le-ta se še vedno pojavlja v šolskih učbenikih in leksikonih – še vedno je namreč govora o nordijski rasi. Da oblast celo podpira obujanje te miselnosti, potrjuje & 2 statuta stranke Nationalfreiheitliche Aktion, ki je bila ustanovljena na Koroškem. Stranka navaja za cilj „ohranitev biološke substance nemškega naroda“.

Nadalje so prvi dan spregovorili še prof. Tone Ferenc, dr. Teodor Domej, dr. Avgustin Malle, dr. Avgust Walzl in mag. Helga Embacher.

Da so nacisti smatrali koroške Slovence za svoje sovražnike, potrjujejo zelo natančna mesečna situacijska poročila žandarmerijskih postaj velikovškega okraja. Dr. Malle jih je namreč pregledal za čas od januarja 1940 do avgusta 1942. Natančno opazovanje Slovencev je bila posledica strahu pred uporom.

Drugi dan simpozija so predavali dr. France Ferenc, docent dr. Janko Prunk, Milan Pahor, dr. Michael John, dr. Herbert Gasner, mag. Gerhard Baumgartner in dr. Robert Knight.

Slednji je ponazoril, kako se je povojna Avstrija v vlogi žrtve okoriščala. Posledica dvojne morale – na eni strani pojmovanje prve žrtve po Londonski deklaraciji iz leta 1943, na drugi strani nenehno zavlačevanje poravnave škode – je, da do danes ni dokončno poravnana škoda, ker je prišlo do soglasja interesnih potreb. Takšno je torej pojmovanje o poravnavi škode. Predavatelji so obravnavali anšlus z različnih vidikov.

Vsi prispevki bodo izšli v publikaciji meseca maja. Stala bo 140 šilingov, naročite pa jo pri SZI. Prirediteljem simpozija bi želeli več pozornosti s strani občinstva.

Miha Pasterk

Rettung für Obir ist notwendig!

Weiterhin ist die Bevölkerung rund um Eisenkappel-Zelezna Kapla über die Zellstoffdiskussion in Kärnten besorgt. Nach Vorlage der von Dr. Haller und der finnischen Firma Ekono erstellten Studie versuchte LHStv. Erwin Fröhbauer nur die für Magdalen (und ihn) positiven Seiten hervorstreichend. Tatsache aber ist, daß Magdalen zusätzlich zu den bisher gewährten 1,114 Milliarden Schilling noch zumindest 500 Millionen benötigen wird. „Und trotzdem ist eine Wirtschaftlichkeit nicht garantiert“, sagte dazu Dr. Haller. Die Variante, in Villach auch noch eine Papiermaschine anzuschließen, würde zusätzliche 4,5 Milliarden kosten, wobei noch kein Interesse für die Papiermaschine aufgetreten ist.

Bezüglich Rechberg meint Dr. Haller, daß eine Lösung für Magdalen nicht das Aus für Obir bedeuten müßte. Er jedenfalls wolle für die Erhaltung des Werkes Obir, das langfristig den Absatz des Zellstoffes garantiert hat, kämpfen.

Obir-Direktor Feliks Wieser forderte dieser Tage den Konkurs für Magdalen („wie das eben in unserem Wirtschaftssystem normal ist“), und für Rechberg beauftragte die Vollversammlung des Aktionäre die Betriebsleitung mit der Erstellung eines neuen Finanzierungskonzeptes, demzufolge 400 Millionen mehr an Eigenkapital eingebracht werden sollten.

KZ-Verband: Busfahrt nach Mauthausen

Wie jedes Jahr, finden auch heuer im Mai Gedenkfeiern zur Befreiung Österreichs im ehemaligen Konzentrationslager Mauthausen statt. An diesem nehmen neben Vertretern der österreichischen Bundesregierung, in diesem Jahr wird Bundeskanzler Vranitzky die Festrede halten, viele ehemalige Häftlinge des KZ-Mauthausen und seiner Nebenlager aus allen Ländern Europas, sowie aus allen politischen und religiösen Lagern teil. Als Besonderheit zum Gedenkjahr 1988 wird der bekannte griechische Künstler und Antifaschist Mikis Theodorakis ein Konzert geben.

Auch der KZ-Verband Kärnten führt aus diesem Anlaß eine Busfahrt zu den Gedenkfeierlichkeiten durch. Diese findet am 14. bis 15. Mai 1988 statt und kostet 350 Schilling (inkl. Busfahrt, Halbpension im Parkhotel in Bad Hall). Nähere Informationen und Anmeldungen können bis 3. Mai beim KZ-Verband Kärnten, Südbahngürtel 24, 9020 Klagenfurt, Tel.: 0463/32-210 eingeholt bzw. gemacht werden.

DIESE WOCHE IM

SLOVENSKI VESTNIK

Die Seite für unsere deutschsprachigen Leser/innen

Schulfrage: Zentralverband entsendet keinen Vertreter in den parlamentarischen Ausschuß

Der Zentralverband slowenischer Organisationen in Kärnten wird zu der für 28. April im Parlament in Wien einberufenen Sitzung des parlamentarischen Unterausschusses zur Behandlung der Reform des Minderheitenschulwesens in Kärnten keinen Vertreter entsenden!

In der Begründung für diese Entscheidung wird seitens des Zentralverbandes slowenischer Organisationen angeführt, daß die Nichtbesetzung aus Protest gegen den Inhalt des Drei-Parteien-Initiativantrages, der mit dem „Kärntner Pädagogenmodell“ fast ident ist, sowie die Nominierung des Obmannes des „Kärntner Heimatdienstes“, also jener deutschnationalen Organisation, die die Kampagne gegen die zweisprachige Schule in Kärnten initiiert hat, erfolgt. Vom Zentralverband wird in diesem Zusammenhang auch darauf aufmerksam gemacht, daß mit der Nominierung des KHD-Obmannes erstmals in der Zweiten Republik der KHD auf parlamentarischer Ebene als gleichberechtigter

Partner in Minderheitenfragen anerkannt wurde. Überdies seien die Weichen für eine Trennung der Schüler nach sprachlichen Kriterien von den Parteien bereits gestellt, so daß es keine Veranlassung gebe, als Staffage zu dienen.

Seitens des Zentralverbandes wird weiters betont, daß für die Erfüllung der Volksgruppenrechte bzw. den Artikel 7 des Staatsvertrages die österreichische Bundesregierung zuständig ist. Aus diesem Grunde fordert der Zentralverband eine ehestmögliche Aussprache zwischen Bundeskanzler Dr. Vranitzky, und den Vertretern der Kärntner Slowenen. Wie bekannt, hatte Vranitzky das Versprechen abgegeben, daß

es keine Schulreform in Kärnten ohne dem Einverständnis der beiden slowenischen Zentralorganisationen geben werde.

Wie kurz vor Redaktionsschluß bekannt wurde, wird die zweite Slowenenorganisation, der Rat der Kärntner Slowenen, einen Vertreter in den parlamentarischen Unterausschuß entsenden.

15.000 Unterschriften gegen das Atomkraftwerk Krško

Kürzlich fand in Klagenfurt ein weiteres Koordinationstreffen der Kärntner Initiative gegen das Atomkraftwerk Krško statt. Landeshauptmann Wagner wurde dabei aufgefordert, beim nächsten Treffen der Landeshauptleute/Vorgespräche mit

den Landeshauptmännern der österreichischen Alpen-Adria-Länder zu führen, um bei der nächsten Vollversammlung der Arge Alpen-Adria zum Thema „Ausstieg aus der Atomenergie“ eine kräftige Unterstützung zu erreichen.

KHD im Unterausschuß: Komitee ist entsetzt!

Das „Überparteiliche Komitee zur Verteidigung der zweisprachigen Schule“ zeigte sich in einer Presse-Erklärung entsetzt über die Zusammensetzung des parlamentarischen Unterausschusses des Schulausschusses, in dem über die „letzten Fragen“ des Gesetzesantrages zur Neuregelung des Minderheitenschulwesens in Kärnten „beraten“ werden soll, und in dem unter den sogenannten „Experten“ der Parlamentsparteien auch Vertreter des Kärntner Heimatdienstes zu finden sind.

„Diese Zusammensetzung ist eine Verhöhnung der Demokratie, weil das Kräfteverhältnis widerspiegelt, in welcher Situation sich die slowenische Volksgruppe befindet: nämlich in der Minderheit. Denn mit Ausnahme der Grünen sind die anderen drei Parteien SPÖ, ÖVP und FP, Vertreter des sogenannten „Kärntner Pädagogenmo-

dells“, die gemeinsam mit KHD das Entscheidungsrecht gepachtet haben, wenn es um existenzielle Lebensfragen der Volksgruppe geht“, heißt es in der Aussendung.

Die Versprechungen des Bundeskanzlers Vranitzky, keine Änderung gegen den Willen der slowenischen Bevölkerung durchzuführen, und die Behauptungen der Unterrichtsministerin Hawlicek, die bevorstehende Neuregelung habe nichts mit dem sogenannten „Kärntner Pädagogenmodell“ zu tun, sind, in diesem Licht gesehen, laut Komitee „schlicht weg falsch und eine bewußte Irreführung der Öffentlichkeit“.

„Der KHD wird jetzt auch zum Bündnispartner für die Bundesregierung, und Vertreter der slowenischen Volksgruppe dürfen im Unterausschuß mitreden, damit demokratische Spielregeln nach außen hin scheinbar gewahrt bleiben. In Wirklichkeit sind die Ergebnisse der Pseudo-Beratungen längst festgelegt, und rechtsextremistische Politik ist damit als wichtige Entscheidungshilfe für offizielle Bundes- und Landespolitik nicht nur zugelassen, sondern sogar anerkannt und unverzichtbar geworden“, stellt das Komitee fest und vertritt die Auffassung, daß aus diesen Gründen Vertreter der slowenischen Volksgruppe den parlamentarischen Unterausschuß boykottieren sollten und sich nicht auf diese demütigende „Verhandlungs“-Taktik einlassen dürfen.

Ausgesiedelte für zentrales Denkmal für Faschismus-Opfer

Der Verband der slowenischen Ausgesiedelten in Kärnten forderte auf seiner letzten Sitzung ein zentrales Denkmal für die Opfer des Faschismus in Klagenfurt, mit welchem das offizielle Kärnten in gebührender Form und Art all jener gedenken würde, die mit ihrem Kampf und ihrem Leiden zum Sieg über den Faschismus und damit zur Befreiung und Wiedererrichtung des unabhängigen demokratischen Österreich beigetragen haben.

Entschieden protestierte der Verband der slowenischen Ausgesiedelten gegen Bestrebungen, in Klagenfurt ein Denkmal für „Verschleppte“ zu errichten, da

bekannt und erwiesen sei, daß sich unter den sogenannten „Verschleppten“ eine große Anzahl von organisierten und sogar illegalen Nazis, sowie direkter und indirekter Beteiligte an der Verfolgung der Kärntner Slowenen befunden haben. Die Forderung für ein Denkmal für solche Leute stelle eine Beleidigung aller Opfer des Nazismus, der Freiheitskämpfer, und für die gesamte demokratische Öffentlichkeit dar.

In der vom Verband veröffentlichten Erklärung wird ferner die geplante Trennung von Schülern nach sprachlichen Kriterien an den Südkärntner Schulen als „beispiellos Zynismus“ im Gedenkjahr 1988 bezeichnet.

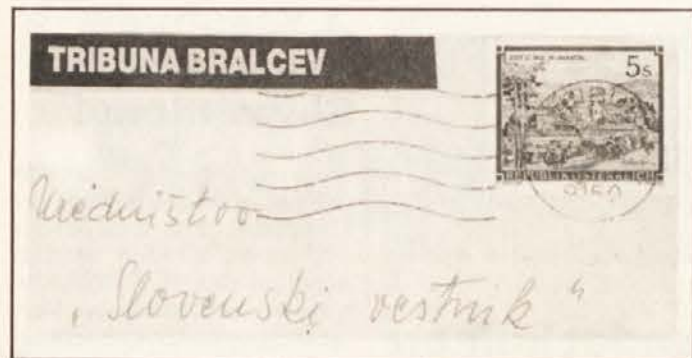
Landwirtschaftskammer: Endlich Anerkennung der slowenischen Sprache als Amtssprache?

Im Zuge der Debatte über den Rechnungsabschluß der Kammer für Land- und Forstwirtschaft in Kärnten forderten die beiden Vertreter der Skupnost južnokoroških kmetov/Gemeinschaft der Südkärntner Bauern, Dipl.-Ing. Štefan Domej und Janko Zwitter, erneut die Anerkennung der slowenischen Sprache als Amtssprache in dieser Institution.

Domej und Zwitter erklärten dabei, daß die Nichtbeachtung der slowenischen Sprache eine für sie und die slowenische Volksgruppe in Kärnten nicht zu akzeptierende Situation darstelle und seitens der Landwirtschaftskammer eine Anerkennung des Slowenischen zu erfolgen habe. Die beiden Vertreter urgieren in diesem Zusammenhang auch Mittel für die Aus- und Weiterbildung von

Bäuerinnen und Bauern in slowenischer Sprache.

Wie Dipl.-Ing. Domej gegenüber dem „Slovenski vestnik“ erklärte, habe es seit Herbst vergangenen Jahres in dieser Angelegenheit bereits zwei Gesprächsrunden gegeben. Der Vorstand der Landwirtschaftskammer werde in seiner nächsten Sitzung ebenfalls dieses Thema behandeln.

Koordinacijski odbor odgovarja

V pismu bralcev iz Zelinj je bil nagovorjen tudi Nemško-slovenski koordinacijski odbor. K vsebini pisma zavzema sledeče stališče:

Sestava župnijskega oziroma cerkvenega občinskega sveta je naloga vse farne skupnosti. Ne župnik ne koordinacijski odbor, niti škof ne določajo posameznih oseb za člane župnijskega sveta.

Če pri sestavi župnijskega sveta niso bile upoštevane bistvene zahteve, ga škofski ordinariat ne more potrditi. Da lahko občina pomanjkljivosti popravi, bodo župnik in, če je bil nagovorjen, tudi koordinacijski odbor skušali posredovati.

Koordinacijski odbor je o zadevi zvedel le iz kopije pisma z dne 19. 6. 1987, ki je bilo naslovljeno na Slovenski dušnopastirski urad (referat za župnijske svete).

Septembra 1987 so mu sporočili, da bo slovenska narodna skupnost v Zelinjah predlagala kandidata za kooptacijo.

pri škofu uživa polno zupanje.

Če bi se bilo možno ozreti za želinjskega hribočka proti jugu, bi lahko videli, da sta v vrsti župnij tako prevzvišeni gospod nadpastir kot koordinacijski odbor v številnih primerih branila osporavane upravičene interese slovenske narodne skupnosti. So pa tudi primeri, kjer je potrebno braniti upravičene interese nemško govorečih faranov.

Zelo prav bi bilo, če bi mladina v Zelinjah svojo namero iskati pogovor na številnih mestih uresničila. Tako prizadevanja bodo uspešna le, če jih bo naređival dialog s prizadetimi na obeh straneh.

Pot v bodočnost je lahko le skupna, četudi so na obeh straneh ljudje, ki jim ni za skupno pot.

Za koordinacijski odbor:

dr. Ernst Waldstein,
dr. Valentin Inzko

Opozorilo uredništva!

Vsebinske pismu bralcev ni nujno tudi mnenje uredništva. Izraza osebno mnenje piscev. Za to so v polni meri odgovorni avtorji sami

Delovna skupnost RegioKultur: Janko Malle postal predsednik

Del udeležencev občnega zbora ARGE Region-Kultur v Škofičah.

ARGE Region-Kultur, vseavstrijsko združenje kulturnih iniciativ, ki se strateško opredeljuje proti takomimenovani visoki kulturi, ker se le ta naslanja le na srednje in višje socialne strukture, je na svojem občnem zboru v Škofičah, kategorga se je udeležila tudi predstavnica avstrijskega prosvetnega ministrstva, izvolila dr. Janka Malleja, tajnika SPZ, za novega predsednika. Pravtako sta v odboru še dva zastopnika

avstrijskih manjšin: Franci Tomažič (KKZ) in Silvija Perlkovits (KUGA). Vsekakor je izvolitev priznanje za konstruktivno sodelovanje zastopnikov narodnosti, hkrati pa tudi poudarek za vsebino delovanja ARGE, ki težiščno poudarja manjšinski vprašanje in se izrekla proti ločevanju otrok na dvojezičnih šolah.

Sploh je namen ARGE, kakor to že od ustanovitve poudarjata poslovodji Hans Haid in Toni Rohrmoser, iz izolacije in postanejo polne za celotno Avstrijo. Sila ARGE Region-Kultur je deva za osveščanje populacije – tudi ekonomskega odbora prisluhnili Triu iz Roža, pevki Marinki Lugiarič, si da se s svojimi otroki duhovno in kulturno izražajo. Zato vključuje kulturne aktivne iz vsch dežel Avstrije, tem pa se ne omejuje le na

želje, saj tudi v mestih dosti primerov, da uradna (kulturna) politika izključuje nižje sloje.

Od januarja dalje pa ARGE posveča pozornost tudi sferi politike regionalnega razvoja (nerazvitih in po socialni strukturi zapostavljenih krajev). Tako ima v Zgornji in Nižji Avstriji ter na zgornjem Štajerskem zaposlene svoje sodelavce, ki se ukvarjajo s socialnoekonomskimi razvojnimi možnostmi. Preko akcije za zaposlovanje brezposelnih učiteljev pa sta zaposleni tudi Lotte Weinberger (SPZ) in Travdi Tolmajer (KKZ).

ARGE Region-Kultur je doslej uspelo prenesti manjšinski vprašanje v avstrijski prostor, ki je s tem postalo sestavni del delovanja vseh vključenih organizacij. Za letos pripravljajo dejavnosti ob obletnici anslusa, ki se bo z uporom in preganostvom, v to pa vključevala tudi zbor „Rož“, KPPZ in slovenske avtorje.

Udeleženci so po seji glavnega odbora prisluhnili Triu iz Roža, pevki Marinki Lugiarič, si da se s svojimi otroki duhovno in kulturno izražajo. Zato vključuje kulturne aktivne iz vsch dežel Avstrije, tem pa se ne omejuje le na

Andrej Mohar

Supernacionalno...

Ste vedeli, da imamo koroški Slovenci satirični list „Rilec“, ki redno izhaja? Gotovo se boste nasmehnil, ko pa je „Rilec“ privohal na koroški dan vsega le dvakrat. Tega pa je zdaj že dobrih deset let. Zato pa ga je očitno popadel neki Franz Stourac, ki se je čutil dolžnega, da „ovrže“ Gstetnerjevo knjigo „Zwanghaft Deutsch“.

Taka reč je pač težavna. Še posebej za moža, ki v svoji osebi združuje kar „pravi koroški lechtkärtner“ pluralizem. Za Stouraca namreč vemo, da je bil v svoji politični „karieri“ že skoraj vse: najprej sekcijski vodja SPÖ v celovškem predelu Fischl, nato organizacijski vodja koroškega Heimatdienst, zdaj pa se še v tej stranki očitno ne počuti več najboljši, saj mu kar naprej rojijo po glavi Scrinzijeve supernacionalne misli...

ne zagovarjajo ločevanja, boliga, da „druga stran na univerzi ni tako glasna“, in to kljub temu, da univerza „stoji nekje na zapadu Celovca“... Pa nič ni s svobodnim zapadom; ali pa ta morda vzbuja le neljube asociacije na čas po vojni, ko so bili tudi zapadni zavezniki za likvidacijo Hitlerjevega tretjega rajha?

Bodi tako ali drugače: tam, kjer se Stourac ne spozna več, mu kot „argument“ služijo neresnice. Pokola na Peršmanovini ni bilo, Ortstafelsturm je bil samo akt samoohranitve, slovenščina pa da ni drugi deželni jezik.

K temu je pripomnil še to, da za pravega Nemca tudi avstrijske nacije ni, ter da mu gre za „nemške učitelje za nemške otroke.“ Očitno ima sam zelo slabe izkušnje, ko pa se za časa utrakvistične šole še dobro nemško ni naučil – ali pa je temu vzrok le oddaljenost od skupnega nemškega rajha?

Kakorkoli že: očitno se v impresumu iz „stramu“ ni niti upal zapisati, kje oz. kdo je brošuro tiskal. Morda bo to argument za policijo, da bo segla po knjigi?! In slučajno bi lahko še kdo opazil, da je v knjižnici dosti dvomljivih in protustavnih tekstov...

Andrej Mohar

Koreninerastrahu

Koroški prastrah, o katerem neprebolelih spominov na svoje tolikokrat slišimo, ima svoj korenine že v preteklem stoletju in ni nikakršna posledica plekovi. Sli so s trebuchom za krunejegovim koreninam so prave morali naučiti drugega jezika, in identiteta“ (o njej smo že pisali). Pretekli ponedeljek so se daval v Katoliškem domu prave povezana z nečim nižjim. Univ. „Strah na južnem Koroškem politični namen?“ Na podlagi izsledkov študije so sodelavci projekta skušali ponazoriti nemške koroškega prastrahu. Strah pred prezgodnjo ločitvijo z materjo, na drugi strani pa strah pred preplavo z materino ljubem.

M. P.

35 let ansambla bratov Avsenik

Kdo danes ne pozna narodno zabavnega ansambla Slavka in Vilka Avsenika! Menda ga ni, vsaj med tistimi, ki se zanimajo za instrumentalno glasbo, ki ne bi poznal Avsenikovih valčkov in polk, s katerimi ta znani slovenski ansambel že četrto desetletje osvaja srca ljubiteljih narodno zabavnih viž doma in v tujini. Ansambel Jozovčevih fantov praznuje svojo 35-letnico.

Skupina je pričela delovati leta 1953; najprej kot Gorenjski kvartet in nato kot kvintet bratov Avsenik. Že tedaj je svoje melodije snemal za ljubljanski, zatem pa tudi za celovški radio. Kmalu po ustanovitvi – še kot Gorenjski kvartet – je v organizaciji SPZ gostoval na Koroškem, potem pa je pričel s svojo

glasbo osvajati tudi širši svet, zlasti Zahodno Nemčijo ter druge evropske in prekomorske dežele. Leta 1960 je pričel delovati kot profesionalna skupina in že leta 1964 je pri založbi Telefunken prejel prvo zlato ploščo za milijon prodanih plošč. Sledilo je še vrsto takih uspehov, zlasti snemanja oddaj in nastopi v

živu na številnih televizijskih postajah. V teh letih je nastalo preko 800 tipičnih Avsenikovih melodij, ki so posnete na gramofonskih ploščah in kasetah.

Kljub svoji popularnosti v svetu Avseniki mnogokrat nastopajo v Sloveniji, radi pa prihajajo tudi k nam na Koroško, kjer so nastopali na Slovenskem plesu in na drugih koncertih naših organizacij in društev. Ansamblu bratov Avsenik, ki nas je obvestil, da bo ob svoji 35-letnici obstoja gostoval tudi na Koroškem, želimo še mnogo uspeha.

A. Kokot

Razstava o Hemi Krški

Ob 700-letnici razglasitve Heme Krške za blaženo (1287) in ob 50-letnici razglasitve za svetnico (1938) so v nekdanji škofijski rezidenci na gradu Straßburg v Krški dolini pripravili razstavo, ki bo odprta od 14. maja do 26. oktobra letos.

Na tiskovni konferenci pretekli četrtek v škofijski rezidenci v Celovcu je škof. dr. Egon Kapellari s svojimi strokovnimi sodelavci podal obširno sliko razstave, ki bo obiskovalcu ob zgodovinskem in legendarnem liku sv. Heme prikazala podobo cerkvenega in kulturnega položaja na Koroškem v času visokega srednjega veka. Razstava, ki bo obsegala 16 prostorov s skupno površino skoraj 1000 kvadratnih metrov, bo posebej prikazala vpliv in čiščenje sv. Heme Krške, ki daleč presega deželne meje. Poleg zgodovinskih in umetnostnozgodovinskih razstavnih predmetov mednarod-

na slovesa pa bo razstava tudi prvič prikazala dragocnosti iz cerkvene posesti na Koroškem.

Ob razstavi bo izšel bogat ilustriran katalog, ki poleg znanstvenega opisa razstavnih predmetov vsebuje številne članke domačih in tujih

strokovnjakov. Katalog bo obsegal nad 500 strani in bo imel tudi kratek povzetek in slovenščini in italijanščini.

Vstopnina za ogled razstave bo znašala 40 šilingov, v ceni pa je vračunan vodič, ki bo razlagal razstavo tudi v slovenskem jeziku.

ZKP: maja potovanje na Dunaj

Kot je že tradicija, organizira „Zveza koroških partizanov“ tudi letos potovanje, tokrat na splošno željo ekskurzijo na Dunaj in okolico. Vodil bo Dr. Tone Jelen. Predviden je sledeči program: 1. dan, 7. 5. 1988. Zgodaj zjutraj odhod s Koroške, pri Wiener Neudorfu nas bo pričakal Dr. Jelen, popelje nas v podzemsko jezero – Seegrotte Hinterbrühl, nato mimo Schönbrunnna na Kahlenberg, zatem krožna vožnja po Dunaju, proti večeru se peljemo v Tulln v hoteli Römerhof, kjer nas čaka večerja. Tam bomo stanovali ves čas.

2. dan, 8. 5. Dopoldne ogled

Schönbrunnna in živalskega vrta, popoldne Stefanove cerkve, Virgiliove kapele, nato vožnja v Prater. 3. dan, 9. 5. Obisk Hofburga, vožnja v Donaupark, ogled Donauturma in Austria-centra. 4. dan, 10. 5. Ogled mesta in samostana Klosterneuburg, popoldne prosto za ogled in nakupe na Dunaju. 5. dan, 11. 5. Vožnja iz Tullna preko Kremisa skozi Wachau ob Donavi do Melka, tam ogled znamenitosti. Od tam po avtocesti do St. Pöltna, potem proti jugu preko Maria-Zella in Kapfenberga proti Celovcu.

Cena potovanja je 2.610 šil., v

Dvojezičnost naj se vidi – letos v Rožu

Gotovo se še vsi spominjate, kako so slovenske mladinske organizacije s pomočjo obeh kulturnih organizacij in podjunskih kulturnih društev pred enim letom prvič izvedle akcijo „dvojezičnost naj se vidi“. Udeleženci so kolesarili od Suhe in Zelezne Kaple do Sentprimoža in spotoma s tablamii olepšali nemške krajevne napise s slovenskimi imeni. Table so bile vsaj tede dne takšne, kakršne bi morale biti po 7. členu ADP že trideset let. Na binkoštni ponedeljek, 23. maja, bomo prav takšno akcijo izvedli v Rožu!

Tudi če gre ta čas za trenutno aktualnejša vprašanja (šolstvo, sosvet itd.), ne smemo prenehati zahtevati vseh pravic, ki nam grejo. Opozorjati moramo tudi na vprašanje dvojezičnih napisov in dvojezičnega uradnega jezika. Če Avstrija, ko pravi, da ima vzorno manjšinsko politiko, misli resno, potem naj to tudi pokaže! Dvojezičnost naj se vidi!

Pred nekaj meseci je ustavno sodišče razsodilo, da so nekateri določila Zakona o narodnih skupinah protustavna. Naša akcija je naperjena ravno proti temu zakonu, ki v nesoglasju s 7. členom zožuje dvojezično ozemlje glede uradnega jezika na eno tretjino in glede topografskih napisov na eno šestino dejanskega obsega.

Dvojezični topografski napisi in dvojezični uradni jezik so zunanji znak enakopravnosti narodne skupine z večinskim narodom – enakopravnost pa je osnovna človekova pravica!

Akcija „dvojezičnost naj se vidi“ je miroljubna in nenasilna, zaradi kolesarjenja pa še zdrava povrh! Pozivamo vse, naj se udeležijo! Nagovorite tudi vaše prijatelje, znance, sode!

Na binkoštni ponedeljek, 23. maja, se bomo odpeljali iz petih izhodišč in sicer:

- iz Šmarjete preko Borovelj (tu se srečamo s Selani in Plajberžani) in Bistrice v Rožu v Sentjakob
- iz Celovca preko Vetrinja, Kotmare vasi, Bilčovca, Podgorij v Loč
- iz Loč okoli Baškega jezera preko Ledine v Sentjakob
- iz Kostanja in iz Hodiš v Žoprače in od tam preko Rožeka v Sentjakob, kjer bomo akcijo zaključili s kulturnim programom.

Seveda se nam lahko pridruže tudi povsod na poti grede. Nemške table bomo okrasili s slovenskimi napisi, dvojezične pa bomo olepšali z rožami. Poskrbljeno bo tudi za odmor in prigrizek.

Točen časovni načrt bomo objavili naslednjic.

Slovenske mladinske organizacije

Der berühmte Zeitzeuge Znanja priča časa

Univ. Prof. Dr. Erwin Ringel
Vorstand des Institutes für medizinische Psychologie an der med. Fakultät der Universität Wien

spricht zum Thema bogovoril o temi

„Die österreichische Seele im Gedenkjahr 1938–1988“ „Avstrijska duša v spominskem letu 1938–1988“

anschließend Diskussion nato sledi diskusija

Diskussionsleiter Prof. Dr. REGINALD VOSPERNIK diskuzijski vodja

v sredo, am Mittwoch, 20. APRIL 1988 ob um 19.30 uri

in der Aula der Hauptschule Eberndorf v avli glavne šole v Dobrli vasi

Znani dunajski univ. prof. dr. Erwin Ringel bo v sredo, 20. aprila 1988 s priletkom ob 19.30 uri v avli glavne šole v Dobrli vasi predaval na temo „Avstrijska duša v spominskem letu 1938–1988“. Prireditelj tega zagotovo izredno zanimivega predavanja je občinski list „Dobrobesne novice“, vodja diskusije pa ravnatelj Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu dr. Reginald Vospernik.

„Nič drugega mi ni tako zelo pri srcu kakor način, kako obravnavamo čas med 1938 in 1945, in glede tega vam bom v Dobrli vasi natančno razložil svoje stališče. Kaj smo naredili v teh sadnih letih, ki danes nenadoma pri pouku zgodovinskega splošno obstajajo več, ker so nam zoprnja? Gotovo smo bili, politično gledano, prva Hitlerjeva žrtev, tako kakor to uči moskovska deklaracija.“

Toda, kako pa je bilo človeško? Samo se tu res počutili kot žrtev? Vsekakor nimamo več veliko časa, da se lotimo potrebnega premaganja preteklosti. Prej ali slej prizadeta generacija ne bo več živela in iz psihoterapevtske izkušnje vemo, da je smrt slab reševalac problemov.“

prof. dr. Erwin RINGEL

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Priveditelj
Sreda 20.4. 20.00	Künstlerhaus Celovec	„STACHELDRAHT MIT TOD GELADEN“ (Jura Soyfer) Oris o pomenu in aktualnosti Jura Soyferja, govori: univ. as. mag. dr. Primus Heinz Kucher;	
Sreda 20.4. 20.00	avla glavne šole v Dobri vasi	„AVSTRIJSKA DUŠA V SPOMINSKEM LETU 1938-88“ Predava: dr. Erwin Ringel, Dunaj	Dobrobske novice
Sreda 20.4. 20.00	Felsentheater v Rudarskem muzeju pod Križno	AUS DER FREMDE (Ernst Jandl) „Govorna-opera“ Predprodaja vstopnic: Potovalna agencija Springer, Novi trg, (0463/33520-254). Nadaljnje predstave: 21., 22., 23., 26., 27., 28., 29. in 30. 4.	Klagenfurter ensemble
Sreda 20.4. 19.30	Galerie Carinthia, Alter Platz 30, Celovec	Geschlossener Kommunikationsraum Kärnten? Razprava o načinu komunikacije na Koroškem. Predava: Dr. Reinhard Kacianka.	Kunstforum Kärnten
Četrtek 21.4. 20.40	Wulfenia Alternativni kino Celovec	RDEČI BOOGIE ali kaj ti je deklica Režija: Karpo Godina, po povesti Branka Šomna, igrajo: Ivo Ban, Boris Cavazza, Peter Mlakar idr. slovenska filma, ki sta bila napovedana za 19. in 20. 4. nista na sporedu	Slovenska prosvetna zveza
Četrtek 21.4. 18.00	Pri Joklnu, Celovec	Posvet o slovenskem filmu in možnostih njegove uveljavitve v avstrijskem prostoru Sodelujejo: Milan Ljubič (direktor VIBA-filma v Ljubljani), Miro Polanko (komercialist VIBA), Darko Bratina (pobudnik slovenskih filmskih dnevov v Italiji), Igor Prinčič (koordinatorka v kinoateljstvu v Gorici), Horst De. Siehler (predstavnik Alternativnega kina v Celovcu).	Slovenska prosvetna zveza
Petek 22.4. 20.00	Mestna hiša, Theaterplatz 3, Celovec	PROVINZIALISMUS - IDYLL IM ABSEITS? Uvod: Reinhard Tramontana (profil), Sodelujejo: Heinz Stritzl (KIZ), Kurt Markaritzter (VZ), Dr. Manfred Moser (docent filozofije, Celovec), Univerza Celovec, razpravo vodi: rektor dr. Günther Hödl.	Univerza Celovec Univerza Celovec
Petek 22.4. 20.00	društvena dvorana nad posojilnico	OBČNI ZBOR Slovenskega prosvetnega društva „Edinost“ Škofiče	
Sobota 23.4.	Hotel Obir v Železni Kapli	OBČNI ZBOR Slovenskega prosvetnega društva Zarja v Železni Kapli	
Sobota 23.4. 20.00	Kulturni dom Danica v Šentprimozu	VRAŽJI FANT (John Synge) Nastopa: Igralska skupina SPD Bilka v Bilčovsu, režija: Pavle Zablatic	Slovensko prosvetno društvo Danica
Sobota 23.4. 20.00	gostilna Schwarzl Pfliberk	VIGREDNI KONCERT Nastopajo: Graški študentje, Mlada Podjuna, MePZ Podjuna-Pfliberk	Mešani pevski zbor Mešani pevski zbor Podjuna-Pfliberk
Sobota 23.4. 20.00	gostilna Podobnik v Beli pri Železni Kapli	V. SREČANJE VIŽARJEV	Alpski klub Obir
Nedelja 24.4. 14.30	farni dom v Selah	SREČANJE MLADINSKIH ZBOROV	Katoliško prosvetno društvo Planina v Selah in KKZ
Nedelja 24.4. 20.00	Kulturni dom na Radišah	VRAŽJI FANT (John Synge) Nastopa: Igralska skupina SPD Bilka v Bilčovsu režija: Pavle Zablatic	Slovensko prosvetno društvo Radiše
Torek 26.4. 19.30	dvorana Slomško- vega doma v Celovcu	OBČNI ZBOR društva Naš otrok	
Sreda 27.4. 20.00	Mladinski dom, Mikschallee 4	ZDAJ PA VEM KAKO (Komedija v dveh dejanjih) - nastopa: KUD Lipa z Vač	Slovensko šolsko društvo, SPZ
Četrtek 28.4. 19.00 c.t.	predavalnica 1 Univerza Celovec	Authentische Berichte eines Zeitzeugen (Hermann Langbein)	Univerza Celovec
Petek 29.4. 19.00	cerkev, pokopališče in farni dom v Selah	SPOMINSKA PROSLAVA ob 45-letnici obglavljenja žrtev iz Sel in okolice 19.00 maša, nato polaganje vencev, kropljenje grobov, recital, 20.00 proslava v farnem domu, slavnostni govornik: Reginald Vospernik	KPD Planina v Selah, SPD Herman Velik Sele-Kot, SPD Borovlje, SPD Zarja v Železni Kapli, SPD Valentin Polanšek na Obirskem, Alpski klub Obir

RAZSTAVE

Mohorjeva knjigarna Celovec	IŠČEM SVOJ TAO Razstava del Majde Zorko-Gašparič (Kitajsko slikarstvo) Otvoritev v torek, 19. 4.
Galerija Tinje	Dela Simona Veratschniga (slike, oljnathe slike in gvaši) do 2. 5.
Kulturna taberna Pri Joklnu	Razstava del slikarke Loretta Viscuso (Benetke) akvareli, radiranke
Galerie 61, Celovec	GIUSEPPE ZIGANA (Italija) Oljnathe slike, gvaši in radiranke. Od 27. 4. do 3. 6. (po. - pet. 15.00 - 18.00) Po otvoritvi 27. 4. bo ob 19.30 uprizoritev madrigalne komedije „Barca di Venezia per Padova“ (Adriano Banchieri - 1623) - nastopa HORTUS MUSICUS.

SPZ sporoča:

Prvo srečanje udeležencev seminarja „Umetnost govorenja“, ki ga vodi univ. prof. dr. Boris Grabner, bo v soboto 7. maja ob 14. uri.
Prvo srečanje udeležencev seminarja „Pravilna raba slovenščine“, ki ga vodi prof. Janko Messner, bo v ponedeljek 25. aprila ob 18. uri. Obe srečanja bosta v Celovcu na sedežu SPZ, Tarviserstraße 16.

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straße 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straße 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telex 42 20 86 ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 300 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 12.000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 900.000 dinarjev.

Jubilej pevskega zbora „F. L. Lesičjak“

Pretekla nedelja je bila v znamenju naše pesmi. V Globasnici je pevski zbor „Franc Leder Lesičjak“ praznoval 15-letnico obstoja in se hkrati spomnil 80-letnice smrti znanega ljudskega pevca, po katerem nosi ime MoPZ iz Štebna v Podjuni.

Jubilejni koncert pevec iz Štebna (slika zgoraj) pod vodstvom Miheja Sadjaka sta s svojim nastopom počastila še pevska zbora SPD „Trta“ iz Žitare vasi in pevski zbor „Kralj

Matjaž“ iz Libuč. Za povežavo je prireditelj (SPD „Edinost“ v Štebnu) pridobil dr. Pavleta Zablatic, ki je v svojem veznem besedilu opisal življenje in delo Franca Ledra Lesičjaka, hkrati pa še napovedoval posamezne točke sporeda.

Kvalitetni koncert, ki je potekal v Šoštarjevi dvorani v Globasnici, je številna publika pozdravila z navdušenjem, med gosti pa je bil tudi globaški župan Albert Sadjak.

Tudi Kršćanska kulturna zveza je v nedeljo vabila na koncert v dvorano Šolskih sester v Šentrupertu pri Velikovcu. Tam je priredila tradicionalno srečanje mladinskih pevskih zborov. Sodelovali so pevski zbori iz Podjune in drugih krajev, med njimi tudi Mladinski zbor Zvezne gimnazije za Slovence iz Celovca. Na dobro obiskani prireditvi so počastili tudi našo skladateljico Lenčko Kupper, ki slavi letos svoj 50. življenjski jubilej.

Umetnost na sejmu „Prosti čas“

Na letošnjem sejmu „Prosti čas 88“ so imeli obiskovalci tudi priložnost videti likovno razstavo oz. umetnike, ki so ustvarjali svoja dela. Šlo je torej za živ prikaz nastajanja grafik, ki so jih umetniki tiskali pred javnostjo. S tem so organizatorji dosegli tudi svoj namen, namreč pri obiskovalcih nevsiljivo zbuditi zanimanje za likovno umetnost.

Organizacijskemu in strokovnemu vodju prireditve prof. Lösslu je uspelo k sodelovanju pridobiti znane umetnike - grafike s treh sosednjih dežel in sicer iz Jugoslavije, Italije in Avstrije. Koroško so zastopali Inge Vavra, Karl Brandstätter in Ernst Gradischnig, Slovenijo Bogdan Borčič, Vladimir Makuc in Jožef Muhovic, iz Furlanije-

Julijske krajine pa sta prišla Mario Palli in Portugveno Pope.

Na našem posnetku vidimo znanega slovenskega grafika Vladimira Makuca pri tiskanju novega grafičnega lista. Ker so organizatorji mnenja, da umetnost v prostem času pridobiva vedno večjo vlogo, bodo podobno prireditve vključili tudi v prihodnji sejem „Prosti čas“.

Tudi našim kulturnikom odličja Svobode

Dr. Franci Zwitter, Janko Tolmajer in SPD „Edinost“ v Pliberku so med letošnjimi dobitniki odličja Svobode, priznanja Zveze kulturnih organizacij Slovenije. Podelitev je potekala v okviru njene letne konference, slavnostni govornik je bil predsednik Kulturne skupnosti Slovenije Sergij Pelhan, podelil pa jih je predsednik ZKOS Marjan Gabrijelčič.

Naši odlikovanci so prejeli najvišje priznanje – odličje z zlatim listom in sicer: Dr. Franci Zwitter za dolgoletno vodenje SPZ in njegovo politično delo, Janko Tolmajer za delo v KKZ, SPD „Edinost“ pa za redno sodelovanje pri pevski reviji Od Pliberka do Traberka, za ustanovitev glasbene šole in za stike s sosednjimi društvi, posebno v občini Ravne na Koroškem.

Slovenska prosvetna je v svojem predlogu počrtala Zwitterove zasluge pri razvoju kulturne dejavnosti med koroškimi Slovenci. Dr. Zwitter je bil že leta 1938 izvoljen v odbor SPZ, po vojni je postal njen dolgoletni predsednik, danes pa je predsednik nadzornega odbora. Poleg tega je tudi vodilna politična osebnost kor. Slovencev, najprej v OF in skoraj 30 let predsednik ZSO, sedaj pa je podpredsednik A.I.D.L.C.M. in koordinator narodnih skupnosti v Avstriji.

Vsem dobitnikom odličja Svobode iskreno čestitamo!

Odličje je za SPD Edinost prevzel predsednik Joško Hudl.

21. 4. 1988: spet slovenski film v Celovcu: Rdeči Boogie ali kaj ti je deklica?

„Rdeči boogie ali kaj ti je deklica“ pripoveduje o zanimivem, razburljivem času prvih povojnih let. Radijska hiša pošlje na teren „izbrano“, nadebudno skupino mladih glasbenikov, ki naj bi delovnim ljudem v nesebičnih naporih prve petletke dvigala moralno v zadrugah, v delovnih brigadah in na gradbiščih, povsod tam, kjer je bilo potrebno, obenem pa naj bi se v teh preizkušnjah tudi glasbeniki sami prevzgojili v čvrste, udarne, zavedne mladince. Za uspešnost akcije je odprava opremljena z vsem, kar je za uspeh v takih primerih potrebno: z ideloško neoporečnim vodjo, prekaljenim dirigentom, uporabnimi instrumenti, s sposobnimi muzikanti in trpežnim kamionom, ki skupino potegne v vsak kraj, kjer se bije bitka za obnovo in izgradnjo socializma.

Priče smo vrsti veselih in žalostnih peripetij, v katerih pa vzdigovalcem morale z eno samo izjemo prvim uplahnje morala. In tako z uspehom akcije ni nič, pa tudi s prevzgojo glasbenikov ni veliko... Le glasba preživi vse nesreče in nam ostane na koncu edino upanje, seveda s svojimi omejenimi možnostmi.

„Rdeči boogie ali kaj ti je deklica“ je torej film določene zagnanosti in mladosti, je pa tudi film človekove slepote in nebrzdane volje, ki si venomer nalaga več, kot zmore.

Vigredna koncerta na Gurah

Na dobro obiskanih vigrednih koncertih konec tedna sta slovenski prosvetni društvi v Bilčovsu in Kotmari vasi predstavili zanimiv pregled svoje glasbene dejavnosti. „Bilka“ je zapela z moškim in mešanim zborom ter otroško skupino, instrumentalno pa so se s Chopinovim Preludijem predstavili Tevži in Monika Seher ter Darija Kapus. Poseben užitek je bilo poslušati prešerna Podhumška dekleta. „Gorjanci“ v Kotmari vasi so svoj razvoj poudarili z mešanim in otroškim zborom ter mladinsko skupino, nastopili pa so tudi recitatorji in učenci glasbene šole. Spored pa je zaokročila tamburaška skupina iz Šentjanža.

Lipuš v Dunajskem krožku

Nedvomno eden viškov v Dunajskem krožku: Florjan Lipuš je bral iz svojega zadnjega dela „Prošnji dan“ in ta večer bi si bil zaslužil več obiskovalcev.

Predstavitve Lipušove nove knjige, ki je nedavno izšla v založbi Alois Wieser, in navzočnost avtorja je sprožila predvsem formalno diskusijo o Lipušovem odnosu do jezika in njegovi delovni metodi sploh.

Spremljal ga je njegov založnik Lojze Wieser, ki je predstavil svojo novo založbo in svoj založniški program. Poleg Lipušove kasete, ki zajema roman „Prošnji dan“ ter dodatno knjigo pod naslovom „Črtice mimogrede“ (sklop že – predvsem v „mla-

dju“ – objavljenih črtic in povesti), je doslej izdal še nemško knjigo izpod peresa Gauša pod naslovom „Tinte ist bitter“ (Črnilo je grenko) – zbirko esejev o skoraj pozabljenih pisateljih iz vseh krajev in narodov bivše, imaginarne „srednje Evrope“ – obvezno berilo za vsakega, ki ga zanima evropska literatura.

F. Z.

Lovski ples

V kapelskem hotelu Obir je Lovski zbor iz Železne Kaple priredil svoj lovski ples. Prvi ples v „novem“ Obirju, hiši srečanja, je zelo dobro uspel, gostje so plesali do zgodnjih jutranjih ur.

KAROLINA KOLMANIČ Izzvenela je pesem

„Potem pa jo vprašaj. Zaradi takih malenkosti se svet ne bo podrl.“

„Svet že ne, zakon pa se lahko.“

„Že spet pretiravaš? Če se mora, naj se! Danes to ni nič hudega. Saj ima svoj kruh.“

„Jezus, tako norega očeta pa nima vsaka hčer.“

„Ne vem, kako je z mamino pametjo. Ampak zdaj bo treba spati. Jutri ni več praznik!“

Naslednje jutro se je sonce razlilo čez pokrajino in vsi barvni odtenki so oživelili. Na poljih so zaostankarji še sadili krom-

pir, večina kmetov pa je sejala še koruzo. Vera je z očmi res vpijala to svojo pokrajino, a želela je razpršiti njeno veselost, prijaznost, da bi jo tokrat odhod od doma manj prizadel. Že res, da sta se doma drug drugemu nasmihala. Vsem pa je bila jasna ta neprepričljiva igra. Končno nihče med njimi ni bil več otrok.

Med potjo sta govorila čisto nepomembne reči in oba v bistvu čakala, da bi bila čimprej doma. Čutila sta, kako daleč sta drug od drugega. Tašča! Ta želja je imela tokrat

svetel odtenek. Z njo bi pogrevali tiste čisto vsakdanje, nič utrujajoče reči. Lahko bi jo celo vprašala, če je njen edinec tudi sicer tako trmasto bitje. Morda se je tudi Emil razvnel ob misli na mater. Ta čuden molk pač ni razkrival njunih občutkov.

Oba sta se ušela. Vrtna ograja je bila še zaklenjena in edino bitje, ki ju je prijazno pozdravilo, je bil domači pes. Postavljal se je k ograji, prilizneno lajal in poskakoval.

„Mame še ni“, je rekla bolj

sebi kot njemu. „Upam, da bolj uživa na dopustu kot midva.“

„Privoščim ji. Sicer pa, kdo je nama kriv?“

„Oba, saj priznaš“, ji je pomežiknil.

Vera res ni bila pripravljena krivdo deliti na pol, ampak se je rajši vdala in molčala. Ko je odklepala vhodna vrata, se je Emil vedno bolj tajal. Ustnice so se mu kar same razlezele. Ko jo je objel in še svoje zadovoljstvo potrdil z besedami: „Najlepše je pač doma!“ je Vera odkrila v njem še velikega otroka.

„Danes bova midva kuhala“, ji je namignil.

„Najprej bodo jedle živali. Midva nisva podhranjena.“

„Pes, mačke in kure tudi ne.“

„Red je red!“ je zaključila in

mu navrgla še hudomušen nasmešek.

„Po kosilu greva peš na sprehod, kaj?“

„Bolj kratek bo. Reciva, samo do spalnice.“

„Da bi šla ob tako belem dnevu spat!“

„Zakaj pa ne? Slabo sva spala in...“

„In, kaj?“

„Nekaj dolgujeva drug drugemu.“

„Nepoboljšljivec!“

„Človek se mora zavedati svojih zakonskih dolžnosti.“

„Ne vem, če oba misliva isto. Ampak opominjam te, da ne segajo samo do postelje.“

„Vera, ne da bi se ponovil včerajšnji dan.“

(dalje prihodnjič)

DEVIZE / VALUTE

Devizni tečaj 18. 4. 1988

	Nakup	Prodaja
us \$	11.637	11.737
can \$	9.42	9.52
angl. £	21.95	22.21
irl	18.62	18.88
sfr	848.40	850.80
bfr	33.53	33.73
ff	205.96	207.84
hfl	625.06	627.94
dm	701.18	704.02
lit	0.938	0.956
dkr	181.90	183.30
nkr	189.27	190.73
skr	198.79	200.81
fmk	292.80	294.40
esc	8.42	8.78
ptas	10.52	10.68
yen	9.372	9.402

Posreduje

Zveza/Bank

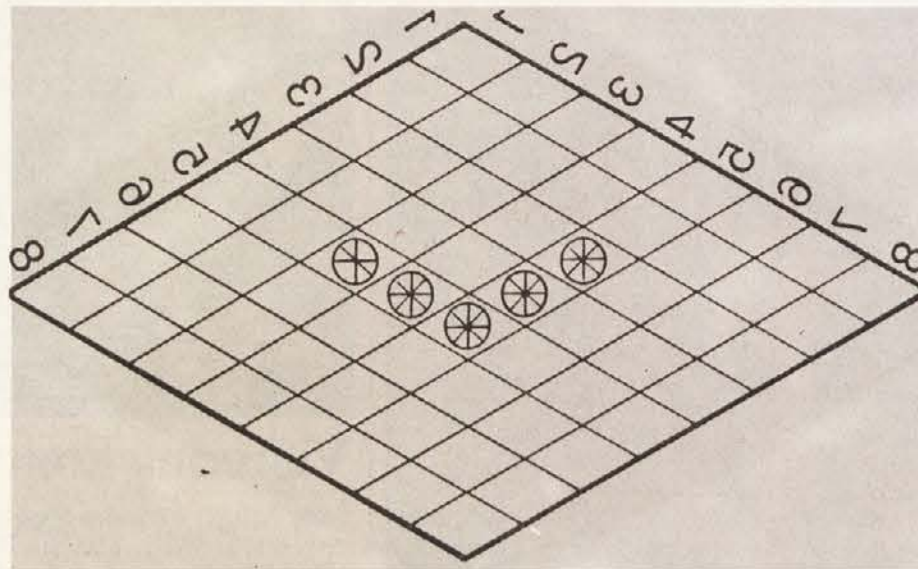
Valutni tečaj 18. 4. 1988

	Nakup	Prodaja
din	0.60	0.90
us \$	11.45	12.05
can \$	9.25	9.85
angl. £	21.50	22.70
irl	18.40	19.40
sfr	840.00	860.00
bfr	32.90	34.10
ff	202.00	212.00
hfl	618.50	634.50
dm	694.00	710.40
lit	0.925	0.975
dkr	178.50	185.50
nkr	185.50	192.50
skr	195.00	202.00
fmk	287.00	298.00
esc	8.10	9.30
ptas	10.30	11.00
yen	9.20	9.50

LOTTO

3 20 26 27 41 42 (28)
brez jamstva!

TOTO

111 XIX 111 12X
brez jamstva!

Magična križanka

Uganjene besede vpisujete poševno. Vsako besedo vpišete dvakrat: prvič z leve proti desni in drugič obratno.

1. monumentalen spomenik, postavljen v spomin na vojne zmage, 2. osvežujoča pijača iz limoninega soka in vode, 3. beseda na koncu molitve – čebelja paša, 4. aroma, duh – žensko ime; tudi vrsta vrbe, 5. osebni zaimek (jaz, ti, ..) – vodna žival s kleščami, 6. blodnjak, 7. pokrivanje z odejo, 8. človekov značaj, nravi.

sestavil Jože Petelin

Rešitev iz zadnje številke

	J	O	S	I	P	M	U	R	N	/	/	/
	A	L	E	K	S	A	N	D	R	O	V	/
	S	T	A	T	I	S	T	/	/	A	P	R
	T	A	T	/	/	L	E	A	V	I	T	T
K	O	H	O	R	T	A	/	E	R	O	I	C
U	M	A	G	/	L	J	/	N	W	/	/	A
L	A	N	/	S	E	D	/	K	A	S	/	O
T	R	S	A	T	/	/	/	A	L	T	U	S
	L	O	K	A	R	/	D	O	R	N	I	K
	E	N	A	K	O	M	E	R	N	O	S	T
	Š	E	N	T	J	A	N	Ž	E	V	O	/

DELO V INOZEMSTVU

Izšla je knjiga, ki vas obširno informira o delovnih dovoljenjih, o plačah, delovnih in stanovanjskih razmerah, o vizah, potnih stroških, klimi itd. Dobite tudi naslove podjetij, ki potrebujejo delovno silo v Evropi, ZDA, Kanadi, Zahodni Indiji, Avstraliji in na Daljnem vzhodu. Nudijo vam delo npr. v kovinarstvu, potrebujejo voznike, turistične vodiče, zaposlite se lahko v hotelih in restavracijah, kot aupair, na luksuznih križarjenjih.

Če se za to zanimate, nam pišite! Brezplačne informacije dobite, če pošljete že frankirano kuverto na naslov:

CENTRALHUS
Box 48, S-142
Stockholm Švedska.

P.S.: Delovnih mest ne posredujemo!

TEDENSKI HOROSKOP

LEV (23. 7. – 23. 8.)
Zajela vas bo histerija, da gre vse narobe. Pa ni tako. Zadevi, ki vas muči, pripisujete preveliko težo. Proti koncu tedna se bo zgodilo nekaj nepričakovane.

DEVICA (24. 8. – 23. 9.)
Vse delate preveč hitro. To pa marsikdaj pomeni površnost. Neka oseba vam bo v tem smislu vrgla tudi očitek v obraz. Saj veste, ljubezen ni šala!
Vaša srečna številka je petnajst.

TEHTNICA (24. 9. – 23. 10.)
Eden od osnovnih principov življenja naj bi bil tudi občutek za uvidevnost. Ta pri vas večkrat šepa. Obrnite pozornost v to smer, sicer bo zamera v družini!

ŠKORPIJON (24. 10. – 22. 11.)
Ni potrebno vedno preperečevati željo, da se glasno in od srca nasmejete. Osvojite ponujeno idejo in nastopili bodo zeleni učinki: dobro se boste počutili.

STRELEC (23. 11. – 21. 12.)
Ne negujte le tiste instinkte, ki vam obetajo užitek, lahko izgubite nadzor nad seboj! Le tako boste morda že v tem tednu prijetno presenečeni. Vaša srečna številka je sedem.

KOZOROG (22. 12. – 20. 1.)
Doslej ste bili vedno nekako v centru pozornosti, vendar se to lahko čez noč spremeni. Najprej bodite sami sebi dober prijatelj, da boste lahko kos vsemu, kar vas čaka. Vaša srečna številka je sedeminštirideset.

VODNAR (21. 1. – 18. 2.)
Malo drugače se obnašajte do svojih najbližjih in se boste tudi sami bolje počutili. Odziv na vaše pikre misli je tudi lahko pikanten; računajte s tem.

RIBI (19. 2. – 20. 3.)
Do neke mere je prav, če se zapirate vase, vendar morate včasih tudi komu zaupati. Proti koncu tedna bo nekaj nepredvidenega, vendar vas to ne sme spraviti iz tira.

OVEN (21. 3. – 20. 4.)
Spreletel vas bo nagajiv žarek neučakanosti. S prehitvanjem dogodkov ne boste ničesar dosegli. Nekaj uspehov vas ne sme uspavati!
Vaša srečna številka je dve.

BIK (21. 4. – 21. 5.)
Trenutno niso najvažnejši tisti problemi, s katerimi se ukvarjate, temveč tisti, s katerimi se ne, čeprav se jih zavedate. Čaka vas razveseljiva novica.
Vaša srečna številka je dvaindvajset.

DVOJČKA (22. 5. – 21. 6.)
Vaša zamisel se bo nekaterim zdela zanimiva. Kar pa se ostalega tiče, bodite malo bolj normalni in stvari se bodo uredile kar same od sebe.
Vaša srečna številka je štirideset.

RAK (22. 6. – 22. 7.)
S tarnanjem ne boste opravili nič drugega kot to, da boste tistim, ki vas poslušajo, preganjali dolgčas. Če boste malo manj zaspani, vas bo obsajala srečna zvezda.
Vaša srečna številka je štirideset.

Končno: prvenstvena zmaga za SAK

SLOVENSKI
VESTNIK
ŠPORT

S tesno zmago v Šmohorju je SAK dokazal, da zna biti uspešen tudi v prvenstvu in ne le v pokalnih tekmovanjih. Tudi sicer so bila slovenska moštva uspešna.

V soboto popoldne so igralci Slovenskega atletskega kluba nastopili v Šmohorju, a v podzavesti so mislili le na torkovo pokalno tekmo. Zato se niso borili stoodstotno, kljub temu pa so odnesli obe točki, saj je mladi Vauče, ki je šele v 65. minuti zamenjal Aleksandra Čertova, dosegel v 79. minuti odločilni gol. Tekma kot taka ni bila najboljša, čeprav je bil SAK v premoči vsaj v prvi polovici. V drugem delu igre so domačini pritiskali, toda Dalanovića jim ni uspelo premagati. Po tej zmagi je SAK sedmi.

Tudi Pliberk je v tem kolu zmagal, v Šentvidu je premagal tamkajšnji SV s 3:2.

V spodnji ligi-vzhod je

tokrat razočarala Dobrla vas, ki je z 1:0 podlegla v Šentandražu. V bistvu v celi tekmi ni imela pravih možnosti za zadetek (če izvzamemo Lesjakov strel v stativo). S tem porazom pa so Dobrolčani zapravili možnost, da bi bili za petami vodečemu Wietersdorfu.

Presenetilo je tudi, da je ATUS iz Borovelj doma prepustil Dellachu eno točko (2:2), pa tudi remi Šmihela proti ASV ni bil potreben (1:1).

V spodnji ligi-zahod Šentjakob očitno ne zna več zmagati, saj je zgubil v Treffnu z 2:1. Še naprej pa zmaguje Bilčovs, ki je iz Obermillstatta z zmago 2:1 spet odnesel obe točki.

Slej ko prej ostaja napet razvoj na lestvici 1. D razreda. Kar tri moštva (Žitara vas, Velikovec in Sele) so na prvem mestu z istim številom točk. Od teh sta tokrat jasno zmagali Žitara vas in Sele: Žitara vas je premagala Šentpavel s 3:0 (goli: Kapus 2, Hribernik), Selani pa so ugnali Sinčo vas z 2:0 (gola: Fera, Travnik).

Železna Kapla je remizirala v Grebinju (2:2), Galicija pa je zmagala v Podkrnosu (1:0). Še naprej se proti izpadu iz 1. razreda uspešno bori Globasnica, ki je bila tudi ta vikend zelo uspešna. St. Stefan, ki je zdaj močno ogrožen, da bo izpadel, so Globašani premagali kar s 5:1 (goli: Galo 2, Blažej, Thonhofer, Micheu).

Prihod Manfreda Luschnika pa se obrestuje Rikarji vasi v 2. razredu G. Dva njegova gola sta odločila tekmo proti Vovbram: 2:1. Manj uspešen je bil Žvabek, ki je proti Maria Rojachu le remiziral.

Šah: Končano prvenstvo!

Koroško šahovsko prvenstvo 1987/88 je zaključeno. Prvič po treh letih nobeni od slovenskih ekip (SŠZ/Cartrans I, SŠK „Obir“ Železna Kapla, SŠZ/Posojilnica Celovec II) ni uspelo doseči naslova prvaka, kljub temu pa so moštva dosegla vrsto lepih uspehov.

Najboljšo uvrstitev so z odličnim tretjim mestom dosegli šahisti Slovenske športne zveze/Posojilnica Celovec II v 2. razredu-vzhod. V 1. razredu-vzhod pa se je SŠK „Obir“ iz Železne Kaple z 11. mestom rešil pred izpadom.

Pod pričakovanji je igralo moštvo SŠZ/Cartrans I v spo-

dnji ligi. Čeprav je imel novinec v tem razredu po jesenskem delu prvenstva še možnosti za uvrstitev med prvih pet, vigradi ni šlo najbolje. Cartransani so kljub temu zasedli solidno 7. mesto.

SŠZ /Cartrans I – Atus Borovlje 13:5. J. Polanšek – Mag. H. Rupacher 0:1, A. Gallob – A. Giessmann 1:0, F. Rulitz – R. Waldhauser 0:1, Dr. J. Amruš – W. Waldhauser remi, H. Rulitz – Ing. E. Rotter remi, F. Kolter – A. Grabner remi, I. Lukan – K. Preschern remi, R. Hedenik – R. Weber 0:1.

Pokal: SŠZ I proti Beljaku

Po končanem prvenstvu se za šahiste nadaljuje boj na 64 poljih. V prvem kolu koroškega pokala igra SŠZ Cartrans že prihodnjo nedeljo proti moštvu TCW Beljak (2. razred). Če bodo slovenski šahisti zmagali, bo naslednji nasprotnik moštvo iz Bekštanj!

2. razred-vzhod

1. BSG Raiffeisen I	9 8 1 0 55
2. SG Magistrat II	9 7 1 1 50,5
3. SŠZ/Pos. Cel. II	9 6 1 2 44
4. TSV Grabštanj I	9 6 0 3 42,5
5. DG Liebenfels I	9 6 1 2 41,5
6. SCA Šentvid II	9 4 0 5 34
7. Wietersdorf III	9 3 0 6 31,5
8. ESV Celovec I	9 1 0 8 23
9. Celovec-vzhod II	9 1 0 8 19,5
10. Sveče/Bistrica II	9 1 0 8 18,5

20.-26. 4.

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 2

TV LJUBLJANA

V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI

SR

10.30 Strašilo; 16.30 Obljuba; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Nekoč je bil... človek; 17.30 Pustolovščine Toma Sawyera in Huckleberry Finna; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Praksa v Bülowbognu; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 Veliki sen; 21.45 Hiša zla - srhljivka; 23.40 FBI.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Pan-optikum; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje aktualno - Kulturni žurnal; 20.15 Državlanski forum; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Šport; 0.20 Aktualno.

10.00 Rigoletto; 12.15 Osmi dan; 16.05 Videostrani; 17.00 Angleščina; 17.40 Sinjemodri Peter; 18.15 Male razlike in njihove velike posledice: socialna vloga spolov; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.07 V iskanju gospoda Goodbara; 22.10 Mali koncert; 22.20 Dnevnik; 22.35 Mednarodna obzorja.

Apartheid v Južni Afriki

Petek, 22. 4. 1988, TV A2, 21.20 Šestnajstletni Siska in Silvia živita v Južni Afriki, prva v predmestju Johannesburga, druga v petnajst kilometrov oddaljenem Sowetu. Prva je bela, druga črna. Po Siscinem mnenju v Južni Afriki ni več apartheida, Silviji pa so pri neki demonstraciji ubili soolca. Tudi sama je bila že zaprta. Kljub vladni cenzuri v Južni Afriki sta Chris Sheppard in Claude Sauvageot poskušala v filmu zajeti čim več južnoafriškega vsakdana.

Sinjemodri Peter

Sreda, 20. 4. 1988, TV LJ1, 17.40 Sinjemodri Peter je kužek pa tudi pravi Peter Smola.

V njegovem pasjem življenju gre prav vse narobe. Razlog za njegove težave razkriva že sam naslov lutkovne igre. Sinjemodra barva pač ni najbolj običajna za pasjo dlako. Ta barva je tudi vzrok Petrove osamljenosti, ki prav tako kot grdi raček išče prijatelja, vendar ga zaradi svoje drugačnosti ne najde.

Iskanje g. Goodbara

Sreda, 20. 4. 1988, TV LJ1, 20.07 - Richard Brooks je režiser z bogato filmsko bero.

Filma Iskanje gospoda Goodbara kritika ni sprejela s soglasnim navdušenjem. Vsi pa so enotni, da je Diane Keaton ustvarila dotlej svoj najboljši filmski lik. Zgodba govori o dekletu, ki se hoče po končanem šolanju osamosvojiti. Je odlična učiteljica gluhonemih otrok, toda njene erotične izkušnje so problematične.

ČE

10.30 Forum državljanov; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 18.00 Mi; 18.30 Praksa v Bülowbognu; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 Šov miks - zabavna oddaja; 21.45 Loto-študio; 21.55 Farmarjeva hči; 23.30 Evropsko prvenstvo v latinsko-ameriških plesih; Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.15 Srečanje z živaljo in človekom; 18.00 1-2-X; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje danes - Kulturni žurnal; 20.15 Notranje-politični report; 21.05 Dinastija - Denverjev klan; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.2 Klub 2; Poročila.

10.00 Glasbena vzgoja; 10.30 Kulturna dediščina; 11.15 Vodovodar; 16.20 Videostrani; 16.35 Mozaik; 17.50 Indijanske legende; 18.15 Slovenski ljudski plesi; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.07 Tednik; 21.10 Izpovedi pustolovca Feliksa Krulla; 22.10 Dnevnik; 22.25 Jubilejna teveteka; Videostrani.

PE

10.30 Veliki sen; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Kalimero; 17.30 Okoli sveta; 18.00 Mi; 18.30 Praksa v Bülowbognu; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 Derrick; 21.20 Jolly Joker; 22.05 Šport; 22.35 Frustrirani - 2. del; 0.55 Poročila.

16.00 Wurlitzer; 16.45 Hotel; 17.30 Divjim živalim na sledi; 18.00 2X7; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje danes - Kulturni žurnal; 20.15 „Avstrija 2000“; 21.20 Zadeva apartheid; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Vrnitev sedmih slavni; 23.55 Aktualno; 0.00 Večer brez albija; 1.35 Poročila.

10.00 Tednik; 11.00 Mednarodna obzorja; 16.35 Mozaik; 17.35 V znamenju dvojčkov; 17.50 Grizl Adams; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.22 Kir Royal; 21.25 Zmagoslavje zahodne civilizacije; 22.15 Dnevnik; 22.30 Ciklus filmov Ingmarja Bergmana; 0.00 Videostrani.

SO

10.35 Farmarjeva hči; 14.35 Na pomoč, jaz sem minister; 16.00 Otroški Wurlitzer; 17.05 Risati - slikati - oblikovati; 17.30 Pet prijateljev; 18.00 Mi; 18.30 Nogomet; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Štirje proti Viliju; 21.55 Večer s Hans-Petrom Heinzlom; 23.05 Glasbena scena 88; 23.55 Srce je adut.

16.00 Zasedanje parlamenta; 17.00 Ljuba družina; 18.00 Trailer; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje danes - Kulturni žurnal; 20.15 Leopard; 22.50 Šport; 23.30 Bik vidi rdeče; 0.55 Aktualno; 1.00 Rdeča medalja za hrabrost - film.

8.00 Radovedni taček; 8.50 Sinjemodri Peter; 9.25 Makedonske narodne; 16.55 Videostrani; 18.25 Kratek film; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 19.59 Naš utrip; 20.22 Žrebanje; 20.30 Vrnitev v paradiz; 21.20 Križ kraž; 22.45 Dnevnik; 23.00 Samomorilske smrti; 0.45 Videostrani.

NE

11.00 Ura tiska; 13.55 Izbor pesmi za Pesem Evrovizije 1988; 14.30 Kako brez posebnega truda prideš do uspeha; 16.25 Ena, dve ali tri; 17.10 10 najboljših popevk; 18.30 X-Large; 19.20 Žrebanje; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Münchhausnova zadnja ljubezen; 22.00 Francija je volila.

11.00 ORF-stereo koncert; 13.20 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Mi-posebno; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje danes - Kulturni žurnal; 20.15 Leopold; 22.50 Šport; 23.30 Bik vidi rdeče; 0.55 Aktualno; 1.00 Čikago 1930; 1.10 Poročila.

9.10 Videostrani; 9.20 Živ žav; 10.15 Grizl Adams; 13.30 Videostrani; 13.45 Sinovi in hčere steklarja Jakoba; 16.35 Prislunhimo tišini; 17.15 Predstavitev popevk za Pesem Evrovizije 88; 17.45 Ex libris; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.07 Trst via Skopje; 21.05 Zdravo; 22.35 Videostrani.

PO

10.30 Na pomoč, jaz sem minister; 16.30 Am, dam, des; 17.05 D'Artagnan in trije mušketirji; 17.30 Rečna plovba s kokošjo - pustolovščina; 18.30 Praksa v Bülowbognu; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Mike Hammer; 22.05 Zen in kultura Japonske; 22.50 Vedno sem imel srečo.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Nova tovarna; 18.00 Lindenstraße; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje danes - Kulturni žurnal; 20.15 Elegantni pes; 21.00 Novo v kinu; 21.15 Šiling - gospodarski magazin; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Dediščina - film; 0.05 Aktualno; 0.10 Colombo.

10.00 Naš utrip; 10.15 Zrcalo tedna; 10.30 Čas brez zločina; 16.45 Videostrani; 17.00 Naš utrip; 17.15 Zrcalo tedna; 17.30 Radovedni taček; 17.45 Makedonske narodne; 18.15 Čas, ki živi; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.07 Aktualno: Gorenje v Jugoslaviji; 22.10 Dnevnik; 22.25 Glasbeni večer.

TO

10.30 Veliki sen; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Viki in silaki; 17.30 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Praksa v Bülowbognu; 19.30 Čas v sliki; 19.57 Šport; 20.15 „Univerzum“; 21.07 Dediščina Guldenburgov; 21.55 Superflip; 22.22 Hudičevi; 0.20 Big Valley.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Orientacija; 18.00 Alf; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki - Znanje aktualno - Kulturni žurnal; 20.15 Made in Austria; 21.07 Kdo se boji črnega moža - „Med predsodki in rasizmom“; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Klub 2; Poročila.

10.00 Kemija; 11.00 Angleščina; 16.35 Videostrani; 16.50 Mozaik; 17.40 Pamet je boljše kot žamet; 17.45 Tedenski zabavnik; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.07 Koncert Dimitrisa Sgourosa; 21.40 Osmi dan; 22.20 Dnevnik; 22.35 Videogodba; 23.35 Videostrani.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE
18.10-19.00

Sreda, 20. 4.
Dobra volja je najbolja

(škof M. Pirih, Koper)
Voščila (M. Hartmann)

Četrtek, 21. 4.
Rož-Podjuna - Zilja

Nedelja, 24. 4.
Tam doli Drava se blešči - nova kasetna Obirskega ženskega okteta

Petek, 22. 4.
Koroški liki: Marica Špicar (R. Vospornik)
Jezikovni pogovori (J. Messner)

Ponedeljek, 25. 4.
Srečanje mladinskih zborov v Selah (reportaža)

Sobota, 23. 4.
Duhovni nagovor

Torek, 26. 4.
Halo, prijatelj!

Tam doli Drava se blešči Nedelja, 23. april

Tam doli Drava se blešči je naslov nove kasete obirskega ženskega okteta. V slovenskem radijskem sporedu v nedeljo jo bo predstavila Marta Polanšek, hčerka umrlega ustanovitelja okteta, pesnika in pisatelja Valentina Polanška. Na novi kaseti je posnetih 15 njegovih pesmi, nekaj starih nad 30 let, nekaj pa tudi novejših. Vse pa je pesnik izpod Obirja tudi sam uglasbil. Umetniški vodja je bil tokrat profesor Janez Bole iz Ljubljane, ustanovitelj slovitega Slovenskega okteta, kaseto pa so obirske dečve posnele pri Helidonu v Ljubljani.

**TISKARNA
DRAVA**

V CELOVCU

OBIŠČITE, POKLIČITE NAS!
TARVISERSTRASSE 16,
TEL.: (0 46 3) 50 566

Kdo se boji črnega moža?

Torek, 26. 4. 1988, TV A2, 21.07 - Tokrat ne gre za kakšno igro otrok, tevec za predsodke in rasizem. Na vprašanje „Ste rasist?“ bi večina reagirala z ogorčenjem. Kljub temu smo predvsem v zadnjem času priča vse večji gonji proti zdomcem in tujim delavcem, kakor tudi proti vsem drugačnejšem. Predsodki so namreč pregloboko zasidrani, da bi jih lahko zatajili. Susanne Žanke išče v oddaji odgovore in možnosti, kako premostiti ta problem v vsakodnevnem življenju.

Japonska

Ponedeljek, 25. 4. 1988, TV A1, 22.05 - Zadnji del o Japonski je posvečen kulturi ZEN ter prikazuje, na kateri ravni se srečujejo katoliki in ZEN-budisti. Prav tak zadnji del oddaje prikazuje tudi, kje na svetu so nastala največja ZEN-središča. Oddaja je nastala v okviru dialoga med Vzhodom in Zahodom.

Dediščina

Ponedeljek, 25. 4. 1988, TV A2, 22.22 - Budimpešta leta 1936: mlada atraktivna ženska ima prijateljico Židinj. Pridobi jo za svoj načrt, namreč da bi ji rodila otroka, ker je sama neplodna. Vse pa naj se zgodi samo zato, da lahko svojim staršem končno zagotovi težko zaželenega dediča. Film je iz Madžarske.

Odločile so enajstmetrovke

SLOVENSKI VESTNIK

ŠPORT

Slovenski atletski klub je le za las zgrešil svoj do sedaj največji uspeh: v pokalni tekmi proti Wattensu je podlegel šele v streljanju enajstmetrovk.

Tekma v Trnji vasi se je za nogometaše Slovenskega atletskega kluba začela odlično. Že v sedmi minuti je kapetan moštva Marjan Velik s silovitim prostim strelom iz dobrih dvajsetih metrov premagal izvrstnega vratarja Wattensa Alfreda Zaudtkeja. 1:0 za SAK in veselje skoraj 1.000 navijačev Slovenskega atletskega kluba je bilo nepopisno!

Na žalost pa je to navdušenje med igralci in navijači trajalo le minuto in pol. Visoko podajo enega izmed igralcev Wattensa je Lojze Jagodič zgrešil in ob tem podrl nasprotnika v kazenskem prostoru. Enajstmetrovka za Wattens. Kapetan Günther Huber je vzel dolg zalet in prelisičil Dalanovića – 1:1.

Igralci Slovenskega atletskega kluba so to hladno prho hitro pozabili in nadaljevali z napadi. Arthur Hanser je v 25. in 26. minuti izpustil dve veliki priložnosti; vratar Wattensa se je odlično znašel in ubranil oba strela.

Tudi v drugem polčasu je bil SAK sicer v premoči, vendar igralcem kljub številnim možnostim ni uspelo zatresti nasprotnikove mreže. Moštvo Wattensa, tehnično in atletska močna ekipa, je imelo v nadaljevanju samo eno resno priložnost.

Podaljšek: SAK je nadaljeval z lepo in agresivno igro in si spet ustvaril vrsto priložnosti. Zmagovitega gola pa mu ni uspelo doseči, tako da je po 120-ih minutah odločalo streljanje enajstmetrovk.

Začela se je prava kriminalka: kot prvi igralec SAK-ja je Marjan Velik z močnim strelom zanesljivo premagal

nasprotnega vratarja – 1:0. Prvo enajstmetrovko Wattensa je odlični Dalanović branil; SAK se je že počutil kot zmagovalec. Takoj je sledila hladna prha: Wölbl je kot drugi strelec poslal žogo mimo gola, nasprotnik je takoj izenačil – 1:1. Tretji strelec SAK-ja Hanser je zvišal na 2:1, nasprotnik je spet izenačil. Četrti strelec slovenskega moštva Miha Kreutz ni uspel in nasprotnik je s svojo četrto enajstmetrovko prešel v vodstvo – 2:3. Peto enajstmetrovko za SAK je izkoristil z zanesljivim strelom branilec Stern – 3:3. Dalanović je ponovno pokazal svoje kvalitete: branil je Wattensa peto enajstmetrovko in tako je bil rezultat spet izenačen.

Konec sanj za naše nogometaše je sledil takoj, saj je vratar Wattensa ubranil strel Franca Sadjaka, nasprotni strelec pa je izkoristil priložnost in zadel Dalanovićevo mrežo – 3:4.

Slovenski atletski klub je kot boljše moštvo izpadlo iz avstrijskega pokala, pokazalo pa se je, da je njegov največji problem premajhno število igralcev. Tako je v napadu na vseh koncih in krajih manjkala Burger, saj ga komaj 17-letni Adrijan Kert kljub veliki prizadevnosti ni uspel popolnoma nadomestiti. Poznalo se je tudi, da sicer zanesljivi branilec Aleksander Čertov zaradi še ne prebolele poškodbe ni mogel nastopiti. Kljub temu vse čestitke slovenskim nogometašem, ki so samo zaradi smole zgubili to dramatično tekmo.

Ivan P. Lukan
Tudi WAC je izpadel s 4:5 v streljanju enajstmetrovk.

Kristijan Wölbl (levo) je v pokalni tekmi Slovenskega atletskega kluba proti Wattensu sodil med najboljše igralce. Toda pri streljanju enajstmetrovk so mu očitno popustili živci – žogo je streljal mimo vrat.

Slika: Mohar

Namizni tenis: uspeh slovenskih moštev!

Namiznoteniško prvenstvo je končano, slovenske ekipe pa so tekmovali zelo uspešno. Največji uspeh so zagotovo dosegle Selanke (Carmen Traunig, Nada Fojkar, Marti Oraže), ki so v državni B-ligi osvojile odlično drugo mesto in bodo junija igrale z Globusom z Dunaja, z zadnjim iz A-lige, kvalifikacijsko tekmo za vstop v državno A-ligo.

Pravtako velik uspeh je dosegla prva ekipa Selanov v koroški spodnji ligi, kjer je za KAC-jem osvojila drugo mesto in se tako kvalificirala v koroško ligo.

Najuspešnejša posamezna igralca sta bila legionar Ramovš in Zdravko Smrtnik. Naslov prvaka pa so Selani

osvojili v 1. razredu, tako da bodo naslednje leto igrali tudi v spodnji ligi. Za to prvenstvo se bodo morali seveda okrepiti, če bodo hoteli imeti izglede za uvrstitev v vrh lestvice.

Na mesto Selanov v 1. razredu bo stopila prva ekipa NTK Celovec, ki je s prednostjo treh točk osvojila naslov prvaka v 2. razredu. Zadnjo tekmo je NTK I zmagal v ponedeljek proti Kelag z 9:1 (Točke: Kupper 3, F. J. Smrtnik 3, Mohar 3).

Tudi ostale slovenske ekipe so zaključile prvenstvo in se uvrstile med tretjim in sedmim mestom (Sele III – 3., NTK Celovec II – 7., Škocijan – 3., Sele IV – 6., Sele mladinci – 7.).

Koroška liga

1. Rapid Lienz	18	11	4	3	41:14	26
2. WAC	17	9	5	3	40:19	23
3. Breže	18	10	3	5	31:15	23
4. Trg	18	9	3	6	41:28	21
5. Matrei	18	8	5	5	33:21	21
6. Wolfsberg	17	9	2	6	22:32	20
7. SAK	17	8	3	6	27:20	19
8. Pliberk	18	6	7	5	30:24	19
9. SV Šentvid	18	5	7	6	12:29	17
10. Magdalen	18	4	7	7	16:25	15
11. Šmohor	18	5	4	9	25:37	14
12. Mölltal	18	5	3	10	16:29	13

Spodnja liga-vzhod

1. Wietersdorf	17	12	3	2	36:11	27
2. Mostič	17	10	4	3	31:19	24
3. Treibach	17	10	3	4	42:22	23
4. Dobrla vas	17	9	5	3	28:15	23
5. Šentandraž	18	6	10	2	22:14	22
6. ASK Celovec	18	6	8	4	28:27	20
7. St. Leonhard	18	5	9	4	24:27	19
8. Ruda	18	4	8	6	22:24	16
9. Klopinj	17	2	11	4	15:19	15
10. Šmihel	18	5	5	8	23:38	15
11. ASV Celovec	18	3	7	8	16:26	13
12. SCA Šentvid	18	3	5	10	23:36	11
13. Frantschach	18	2	6	10	14:32	10
14. KAC Celovec	17	1	6	10	12:26	8

Spodnja liga-zahod

1. Borovlje	18	11	4	3	36:19	26
2. Dellach	18	7	9	2	28:15	23
3. Šentjakob	17	8	6	3	24:16	22
4. Lendorf	18	8	3	7	29:23	19
5. Radenthein	18	8	2	8	29:27	18
6. Rožek	17	7	4	6	21:20	18
7. ASV Lienz	17	6	6	5	26:29	18
8. Weißenstein	18	5	7	6	27:21	17
9. Baško jezero	17	6	4	7	22:21	16
10. Brnca	17	4	7	6	18:23	15
11. Bilčovs	17	5	4	8	22:28	14
12. Treffen	18	5	4	9	18:27	14
13. Obermillstatt	17	2	8	7	18:27	12
14. Tristach	17	4	4	9	14:36	12

1. razred D

1. Žitara vas	18	11	5	2	27:10	27
2. Velikovec	18	12	3	3	32:18	27
3. Sele	18	11	5	2	29:20	27
4. Zrelec	18	9	6	3	38:15	24
5. Sinča vas	18	7	3	8	24:20	17
6. Galicija	18	6	5	7	19:18	17
7. Zel. Kapla	17	7	2	8	27:27	16
8. Podkros	18	4	8	6	15:19	16
9. Grebinj	18	5	6	7	23:28	16
10. Šentpavel	18	6	3	9	27:35	15
11. Metlova	18	5	4	9	20:32	14
12. Reichenfels	18	5	2	11	28:38	12
13. St. Stefan	18	4	4	10	24:45	12
14. Globasnica	17	3	4	10	24:32	10

Šolsko prvenstvo v košarki!

V prvi tekmi šolskega prvenstva sta se srečali moštvi slovenske gimnazije in gimnazije iz Šentpavla v Labotski dolini. Domači so tekmo dobro začeli in povedli, v nadaljevanju pa fizično močnejšemu nasprotniku niso bili kos in so tekmo kljub veliki

borbenosti izgubili z rezultatom 22:49.

V drugi tekmi pa so se mladinci slovenske gimnazije pomerili z ekipo HTL iz Celovca, ki jo sestavljajo predvsem klubski igralci. Naj omenimo le Drumla, člana ekipe Regenerin Celovec, ki

je v letošnjem letu dosegla 6. mesto v avstrijski A-ligi. Proti tako močnemu nasprotniku seveda ni bilo možnosti za zmago, vendar so se naši fantje neustrašno borili in dosegli nadvse časten rezultat. Predvsem so navdušili s svojo igro v prvi polovici drugega polčasa, ko so z bliskovitimi protinapadi uspešno zadevali in znižali razliko. Tako so tekmo zgubili z rezultatom 40:54. Dobro igro so jim morali priznati tudi nasprotniki, saj niso mogli verjeti, da nihče od naših ni član kakega kluba. Uspešna trenerja naših košarkarjev sta Bogdan Kavčič in Tonči Malle. **Viko Postava Slov. gimnazije:** Gabriel (6), Kunčič (4), Lesjak (2), Meschnig (20), Pušnik (4), Videtič (4), Tschertou.

TERMINI

NOGOMET

Sobota, 23. 4.: Pliberk – Irshen (16.30), Klopinj – ASK (17.30), Dobrla vas – Ruda (17.30), Zvabek – Rikarja vas (17), Žitara vas – Grebinj (17), Metlova – Globasnica (16.30).

Nedelja, 24. 4.: SAK – Breže (17.), Bilčovs – ASV Lienz (10.30), Šentjakob – Rožek (17), Kotmara vas – Wölfnitz (16.30), Galicija – Sele (16.30), Sinča vas – Železna Kapla (10.30).

NAMIZNI TENIS

Sreda, 20. 4.: ASC Celovec – Sele II (Sentrupert, 19).

Sobota, 23. 4.: Grebinj – Sele mladinci (16).

ŠAH

Nedelja, 24. 4.: Koroški pokal: SŠZ I – TCW Beljak (pri Korenu, 9), Pošta – SŠK Obir (hotel Aragija, 9).